

ХОРИЗОНТИ НОВИ

ЛИСТ ЕКОНОМСКО-ТРГОВИНСКЕ ШКОЛЕ | ГОДИНА VI | ПОЖАРЕВАЦ | МАЈ 2012. | БРОЈ 7

Нема //
бесплатног
ручка.

// Инфлација је
једна форма
опорезивања
која може бити
уведена без
закона.

Социјална
одговорност
бизниса је да
повећа свој
// профит.

Државно решење
неког проблема
обично је //
лоше колико
и сам проблем.

ХОРИЗОНТИ

Јована Шербановића 6, Пожаревац • www.ekonomskapo.edu.rs

РЕЧ УРЕДНИКА

У руке ђака и наставника дајемо нови, седми број *Нових хоризона*, с утиском да се наш труд отелотворио у виду једног садржајног, квалитетног, темама разноврсног часописа, у нешто модернијем руху него пре. Покушали смо да пажњу ученика привучемо темама, да их забавимо, али и да дамо понеко ново размишљање о свету и друштву где живимо, да упутимо на нову књигу, место за путовање, кулинарску вратоломију. Посебно нам је драго што школа ове године има доста разлога да се хвали, па смо се трудили да у први план ставимо успехе ученика, како би сви добили подстрек за ангажовање и напредак у школским активностима. Препоручујемо да, макар из обзира према напору ученика и наставника који су писали текстове, пажљиво прочитате оно што смо вам припремили, а надамо се да ће наредне године више ђака, без колебања, узети учешћа и представити себе, своје одељење или струку у следећим *Хоризонтима*. Читајте, учите и уживајте!

УКРАТКО О БОГАТОЈ ИСТОРИЈИ НАШЕ ШКОЛЕ

У Пожаревцу је 1850. установљена Послено-трговачка школа. Она представља једну од најстаријих школа те врсте у Србији, за чије оснивање је тадашњем Попечитељству просвете иницијативу упутио овдашњи учитељ Живан Ковачевић. Попечитељство је 11. VIII 1850. одобрило отварање овакве школе у Пожаревцу, тако да је она почела са радом школске 1850/51, а престала да постоји 1862, након отварања пожаревачке полугимназије. Услед неповољних просветних прилика и великог броја неписмених шегрта и калфи указала се потреба за оснивањем занатске школе, која ће настати у последњој деценији XIX века. Током постојања школа је носила називе:

- 1850–1862. — Послено-трговачка школа
- после 1890. — Мушка занатска школа
- 1898. — Женска занатска школа
- после 1890. — паралелно радила Трговачка школа Пожаревачке трговачке омладине
- 1929/30. — Државна дворазредна трговачка школа
- пред II светски рат — Државна трговачка академија
- 1950/51. — Економска средња школа
- 1960/61. — Школски центар за економско образовање кадрова
- 1969. — Економски школски центар „Жижа Лазаревић“
- 1972. — Привредно-економски школски центар „Жижа Лазаревић“
- 1991. — Економска школа „Жижа Лазаревић“

На почетку новог миленијума школа доживљава још једну промену: од 27. II 2002. постаје Економско-трговинска школа, која образује кадар за економску, трговинску, туристичку, угоститељску и дрвопрерађивачку струку.

Милена Стефановић, проф.

У овом броју

3–4 >>> ЛЕТОПИС

4–5 >>> ШКОЛА

- Ученик генерације
- Шаховски клуб
- На крају радног века

5–8 >>> ПОСЕТЕ

- Сајам књига
- У потрази за правим факултетом
- Путовања комерцијалиста
- „Плаза“ — трговачки сан

8–11 >>> ДЕШАВАЊА

- Новогодишњи програм
- Свети Сава
- Хуманитарни концерт
- Тријумф наше школе на такмичењима

11–13 >>> ЕКСКУРЗИЈЕ

- Путујући учимо
- Екскурзија до Прага и Беча

14–16 >>> МЛАДИ ПИСЦИ

- Ана и Софка
- Дарија
- поезија
- Пријатељство је изнад сваке људске среће

17–21 >>> СВЕТ ОКО НАС

- Нобеловац Милтон Фридман
- Дијалектолошко истраживање
- Пропаде нам српски?!
- Препоруке за читање
- Професионална оријентација
- Да ли верујете у боље сутра?
- Утицај интернета на живот

22 >>> ЗАБАВА

23–24 >>> НАШЕ СТРУКЕ

Директор:

Лука Шешум

Главни уредник:

Ђорђе Јанковић

Редакција:

Гордана Вучковић, Анђелка

Стојићевић, Бранка Дашић

Сарадници:

Марија Стевановић, Милица Драгушић

Насловна страна:

Александар Плављанић,

мисли Милтона Фридмана

Дизајн и припрема за штампу:

Јасмина Стефанов

Штампа: СЗР „Ситограф“

Тираж: 1000

ЛЕТОПИС ШКОЛЕ 2011/2012.

19–23. 9. 2011. Ученици трећег разреда били су на екскурзији до Будумпеште.

26. 28. 9. 2011. Волонтери Удружења за неговање и унапређивање здравља „ЗДРАВО“ извршили су анкетирање ученика I и IV, а потом и II и III разреда о животним навикама и односу према психоактивним супстанцама.

27. 9. 2011. Ученице IIIТТ, чланови ликовне секције, са проф. Јасмином Стефанов поставиле су паное поводом обележавања Светског дана туризма (Марина Ђорђевић, Милена Николић, Сандра Станојевић и Марија Стефановић).

30. 9. 2011. Одржан турнир у малом фудбалу за дечаке (Предраг Ражнатовић).

3–9. 10. 2011. Ученици IV разреда били су на екскурзији на до Прага и Беча.

4. 10. 2011. Два представника Ученичког парламента и проф. Жаклина Бранковић присуствовали су састанку представника омладине и спорта са младима Браничевског округа поводом представљања Закона о младима.

10/11. 10. 2011. Ученици IIIе учествовали у реализацији радионице циркуских вештина у Петровцу на Млави у оквиру пројекта „Активирај се, јер досадно је оПАСно“

12. 10. 2011. Ученици првог разреда посетили Спомен-собу у касарни „Павле Јуришић Штурм“.

16. 10. 2011. Постављени радови ученика ликовне секције поводом обележавања Светског дана здраве хране.

18. 10. 2011. Ученици I–IV разреда учествовали на градском такмичењу у рукомету и освојили: дечаци — прво место, девојчице — треће место (Весна Ристић).

20. 10. 2011. На градском такмичењу у рукомету дечаци освојили 1. место, а тако и девојчице (Весна Ристић).

24. 10. 2011. Педагог је присуствовао презентацији резултата анкетирања о превенцији злоупотребе психоактивних супстанци.

24–29. 10. 2011. Ученица Тамара Стојковић, IIк, присуствовала обуци за вршњачке медијаторе у Решици у оквиру пројекта „Сазнај о животу“.

26. 10. 2011. Ученици угоститељске струке са наставницима Драганом Грозданић, Гроздом Тошић, Сашом Николићем и Малишом Новаковићем посетили Збор угоститељских радника у Крагујевцу.

27. 10. 2011. Ученици Iт, IIф, IIк, IIт, IIIт и IVк са наставницима Горданом Вучковић и Валентином Миланов посетили су Сајам књига у Београду.

29. 10. 2011. Запослени посетили Сајам књига у Београду.

8. 11. 2011. Драгољуб Марјановић и Војин Поповић из Полицијске управе Пожаревац одржали предавање на тему „Трговина људима“.

10. 11. 2011. Гинеколог Весна Лакић, психолог Весна Гардашевић и педијатар Жељана одржали су ученицима IIе, IIф, IIIу, предавање на тему „Шта је важно знати о интимним односима“.

Освојене три прве награде на окружном такмичењу у рукомету (Весна Ристић): 1) ученици првог и другог разреда (дечаци), 2) ученице првог и другог разреда (девојчице), 3) ученици трећег и четвртог разреда (дечаци).

11. 11. 2011. Ученице IVт Ана Јованов, Санела Дојчиновић и Ивана Владисављевић гостовали на САТ телевизији у емисији у којој је психолог из Дома здравља презентовао резултате анкетирања о превенцији злоупотребе психоактивних супстанци.

Ученици IVф и IVк (Данка Црносељански, Данијела Перић, Сандра Јовановић, Милица Михајловић, Катарина Стокић, Никола Динић, Тијана Ђорђевић, Катарина Савић, Милош Дубајић и Снежана Петровић) присуствовали су јавном часу „У право време и на правом месту“, који је реализован у просторијама Црвеног крста Пожаревац.

16. 11. 2011. Одржано првенство Шаховског клуба (учествовали чланови клуба, ученици трећег и четвртог разреда).

18. 11. 2011. Ученици столарске струке са наставницима Љубишом Радвановићем, Владимиром Његичем, Велишом Стевановићем и Радишом Ранковићем посетили Међународни сајам намештаја у Београду.

Ученици IIIТТ (Марија Стевановић, Алекса Рачић, Марко Фајлер) и IVф (Сандра Јовановић, Тамара Аврамовић, Катарина Стокић) учествовали у квизу у оквиру акције „Активирај се, јер досадно је оПАСно“. Ученице IVф освојиле прво место у екипној конкуренцији.

У фискултурној сали одржан хуманитарни концерт који су осмислили и извели ученици наше школе са ученицима Политехничке, Медицинске школе и Пожаревачке гимназије — за лечење ученика Политехничке школе Александра Димитријевића.

24. 11. 2011. Ученици туристичке струке посетили Сајам туризма у Крагујевцу са наставницима Вером Шешум и Драганом Неранчићем.

Весна Лакић, гинеколог, и Сузана Миљевић, педијатар, одржале су предавање „Шта је важно знати о интимним односима“ ученицима IIк, IIе, IIт.

26. 11. 2011. Ученици наше школе учествовали на кадетском првенству младих у шаху, које је одржано у ОШ „Доситеј Обрадовић“ у Пожаревцу, у оквиру акције „Шах у школе“.

26/27. 11. 2011. Одржан семинар „Савремени приступ оцењивању ученика“ Образовног форума у Београду.

27–29. 11. 2011. Ученици IIIк Александар Тодић и Ђорђе Стојићевић учествовали на Сајму виртуелних предузећа у Немачкој под стручним вођством наставника Весне Животић и Мирјане Ђусић.

29. 11. 2011. Представници Универзитета Сингидунум одржали предавање ученицима IV разреда.

Ученици IIIу, и IIIу₂ са предметним наставницима посетили Сајам етно-хране у Београду.

1. 12. 2011. Представници Београдске банкарске академије одржали предавање ученицима IV разреда.

8. 12. 2011. Драгиња Ђурић, гинеколог, и Весна Петровић, психолог, одржали предавање ученицима IIIе, IIт, IIс на тему „Заштита репродуктивног здравља младих“.

9. 12. 2011. Ученици IV разреда са наставницима Горданом Вучковић и Анђелком Стојићевић посетили Универзитет Сингидунум, Економски факултет и Народну банку у Београду.

23. 1. 2012 Директор, педагог, председник Школског одбора, професор социологије и два ученика из Ученичког парламента (Тамара Стојковић, IIк, и Кристина Илић, IIтт) присуствовали су приказивању филма „Сестре“ и трибини посвећеној борби против трговине људима и насиља над женама.

26. 1. 2012. Приређена светосавска академија.

27. 1. 2012. Прослава школске славе.

Ученици IV разреда Марија Перић, Исидора Горановић, Теодора Ђокић присуствовали су Светосавској академији у Центру „Сава“ у Београду с наставницима Радмилом Степић, Александром Јанковић и Зораном Прокићем.

2. 2. 2012. Одржано школско такмичење из Основа економије.

6–17. 2. 2012. Ученици су одлуком Министарства просвете и науке били на распусту због ванредне ситуације и празника.

23. 2. 2012. Одржано школско такмичење из Пословне економије.

24. 2. 2012. Ученици туристичке струке посетили Сајам туризма у Београду са наставником Вером Шешум и одељењским старешинама Радицом Платанић, Драганом Неранчићем и Драганом Милосављевић.

27. 2. 2012. Одржано школско такмичење из српског језика и језичке културе. Одржано школско такмичење из Енглеског језика у оквиру сарадње са Регионалним центром за таленте и организацијом „English book“.

28. 2. 2012. Одржано школско такмичење из Пословне информатике.

29. 2. 2012. Просветни саветник из Школске управе Смедерево Весна Милетић посетила школу — одржала радионицу са ученицима IVк и анкетирала наставнике који предају у огледним одељењима у оквиру евалуације огледног профила.

Одржано школско такмичење из Рачуноводства.

Одржано градско такмичење у кошарци, на коме су учествовали ученици наше школе. Мушка екипа, састављена од ученика свих разреда, освојила прво место (Марко Вукашиновић).

1. 3. 2012. Универзитет Метрополитан из Београда посетио нашу школу и представио свој програм ученицима завршних разреда.

4. 3. 2012. Наша школа била је домаћин општинског такмичења из српског језика и језичке културе.

6. 3. 2012. Директор, помоћник директора, педагог, Зоран Прокић и Драган Неранчић присуствовали су презентацији јединственог програма у Европи „Учионица на води“ у малој сали Центра за културу, у организацији издавачке куће „Нова школа“.

Одржано школско такмичење из Историје.

7. 3. 2012. Одржано окружно такмичење у кошарци, на коме је мушка екипа ученика освојила прво место.

12. 3. 2012. Одржано школско такмичење у рецитовању.

13. 3. 2012. Представници Мегатренда одржали презентацију ученицима IV разреда.

15. 3. 2012. Одржано међународно такмичење из математике „Кенгур без граница“, на коме је учествовало 18 ученика наше школе.

17. 3. 2012.

Бранка Стојановић и Сања Новаковић одржале интерно усавршавање за наставнике наше школе са темом „Компетенције наставника“.

Ученици учествовали на општинском такмичењу из Историје, одржаном у Политехничкој школи.

Данијела Крсмановић и Марко Вукашиновић прошли су обуку прве помоћи у Црвеном крсту Пожаревац.

23. 3. 2012. Ученица Сања Животић, IVе₂, учествовала на републичком такмичењу из Пословне информатике, одржаном у Нишу (проф. Лидија Лекић).

Ученица Сандра Јовановић, IVф, учествовала на републичком такмичењу из Основа економије, одржаном у Аранђеловцу (Емина Стојановић).

24. 3. 2012. Ученици учествовали на такмичењу из Енглеског језика, одржаном у ОШ „Доситеј Обрадовић“.

Ученици учествовали на градском такмичењу рецитатора у ОШ „Доситеј Обрадовић“ у Пожаревцу.

30. 3. 2012. Ученици учествовали на републичком такмичењу из Трговинског пословања.

Ученик наше школе учествовао на републичком такмичењу из Пословне економије.

Факултет за менаџмент из Београда посетио је нашу школу.

1. 4. 2012. Ученица Марија Миљковић, IIф, учествовала на окружном такмичењу из српског језика и језичке културе у Средњој школи у Великом Градишту — III место (припремао Ђорђе Јанковић).

3. 4. 2012. Економски факултет из Крагујевца представи своју понуду ученицима четвртог разреда наше школе.

5. 4. 2012. Ученици који похађају ликовну секцију поставили су ускршњу изложбу јаја, у сарадњи са наставницима ликовне културе и верске наставе, Јасмином Стефанов и Драганом Илић.

7–16. 4. 2012. Пролећни распуст.

9. и 10. 4. 2012. Одржан семинар „Модел унапређивања рада наставника, ученика и школе“.

19. 4. 2012. Ученице Тамара Стојковић, Ик, и Кристина Илић, IIIт, присуствовале представљању конкурса за финасирање омладинских пројеката у хотелу „Дунав“.

20. 4. 2012. Факултет за европски бизнис и маркетинг из Београда представи свој програм ученицима завршних разреда.

Одржан шаховски турнир између ученика и професора наше школе.

22. 4. 2012. Наша школа је била домаћин окружног такмичења из Историје.

23–26 4. 2012. У оквиру Дана отворених врата ученици ОШ „Вук Караџић“,

ОШ „Десанка Максимовић“, ОШ „Свети Сава“, ОШ „Доситеј Обрадовић“, ОШ „Краљ Александар I“ из Пожаревца, ОШ „Милош Савић“ из Лучице, ОШ „Јован Цвијић“ из Костолца и ОШ „Божидар Димитријевић Козица“ из Брадарца — посетили нашу школу.

28. 4. 2012. Ученица Јована Ташић, Iе, освојила трећу награду на окружном такмичењу у рецитовању у Жагубици (проф. Весна Џино и Ђорђе Јанковић).

22. 4. 2012. Марија Стојковић, IIIф, Илија Ивић, IVе, пласирали се на републичко такмичење из Историје (проф. Милена Стефановић).

5. 5. 2012. Марија Миљковић, IIф, пласирала се на Републичку смотру научноистраживачких радова у оквиру Центра за таленте (књижевнoуметничко стваралаштво), ментор Бранка Дашић.

9. 5. 2012. У Центру за културу одржане презентације средњих школа у оквиру Сајма образовања, међу којима је представљена и наша школа.

13. 5. 2012. Ученик Илија Ивић освојио је трећу награду на републичком такмичењу из Историје.

Сања Новаковић, иегајој

УЧЕНИК ГЕНЕРАЦИЈЕ 2010/2011.

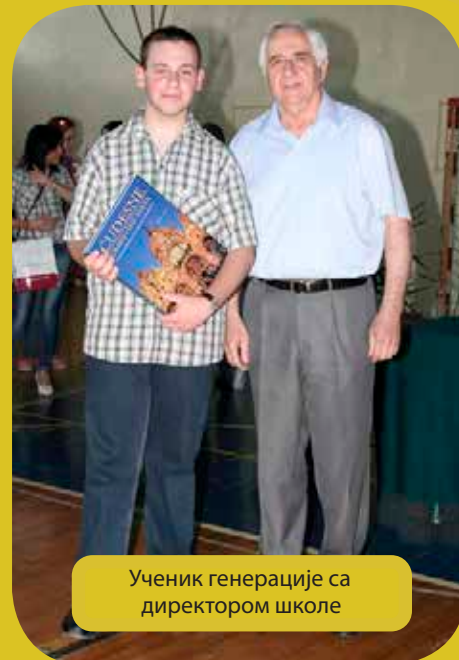
Кажу да је посебно леп осећај имати у одељењу ђака генерације. Школске 2010/2011. године то је био Драган Стојковић.

Септембар 2007. године. Свечани пријем првака. Само једно одељење економских техничара и ја разредна. Прозивам их и улазимо у учионицу. Сви су збуњени, мали, слатки и ћутљиви. У првој клупи до врата седи малени, црни дечак и капљу му грашке зноја са лица. Био је повучен, омиљен међу друговима и професорима и увек спреман да помогне свима. Није постојала ниједна област из предмета да је он није самостално савладао.

Сећам се другог разреда. Велики одмор. У зборницу улазе Драган Стојковић, извињава се што нас омета и жели објашњење неразумљиве промене из рачуноводства. Ја као разредна не желим да дам тумачење јер сам сигурна да зна. Тако је и било. Добио је пет.

Такав је Драган Стојковић. Тих, ненаметљив, омиљен у школи и увек спреман да свима у одељењу помогне. Поносна сам што сам у одељењу имала таквог ђака. Тим путем је наставио и на студијама. Студира економију у Нишу и исто је толико успешан као и у средњој школи.

Брајислава Николић, ироф.

Ученик генерације са директором школе

ШАХОВСКИ КЛУБ

Чланови шаховског клуба, редовни ученици, одржали су турнир 16. новембра 2011. После напорне борбе прво место је освојио Александар Марковић, IVф, друго — Срећко Веселиновић, IVе₂, а треће — Иван Перуцић, IVф.

Наш клуб је члан Шаховског савеза Браничевског округа и чланови учествују на свим такмичењима Лиге Браничевског округа.

Екипни ревијални меч „Професори – ученици“ одржан је 20. априла 2012. Учествовало је 30 такмичара, који су били разврстани у 4 екипе. Судија овог меча био је професионални ФИДА судија Славиша Мицковић. У опуштеној атмосфери професори су надиграли ученике и дали им лекцију за следећу годину. Прво место освојила је екипа професора, друго место екипа матурана та, треће место екипа трећег разреда, а четврто место екипа првог разреда. Такмичарима је дипломе уручио директор школе.

Шаховски клуб су ове школске године водили: Стефан Мишић, Срећко Веселиновић и Марко Несторовић, ученици IVе₂. Одговорност вођења клуба су 20. априла преузели: Вељко Максић, Александар Николић, Данијел Ивковић, ученици IIIк, Марко Фајлер, IIIтт, и Драган Марјановић, Iк. Руководство и чланове клуба 22. новембра очекује обележавање 5 година од оснивања Шаховског клуба.

Стефан Мишић и Срећко Веселиновић, IVе₂

Са прошлогодишњег излета колектива

НА КРАЈУ РАДНОГ ВЕКА

ДРАГОЈ ЦАЦИ

професору
колегиници
пријатељици

Из обраћања чланова актива проф. Радмили Степић на дан одласка у пензију

Добили смо само један живот, један изазов. Један је и нема повратка. Свако плете свој живот корачањем кроз њега. Дуго је Ваше плетиво. Танане и префињене његове нити. Саткали сте их од снова, чежње, заноса, дивљења уметности речи и уметности боја. У то фино, танано плетиво, у то умеће речи и дивљење умећу лепе речи увели сте и нас, своје ученике. Очарали сте нас и зачарали.

На Вашим часовима патили смо с Ђамилом, боловали са Раскољниковим, лечили се Лорком и Јесењиним. Живели њиховеживоте, преживљавали њихове битке, славили њихове победе и туговали кроз њихове поразе. Калили смо се и челичили — постајали људи. А није мала ствар створити човека у пуном смислу те речи. Још теже доказати да си човек и то остати.

Јер живот опомиње: „Само је корак од човека до нечовека.“ (Граница је често танка.) Мислим да сте у томе успели. Створили сте нас и иза себе оставили.

Док стојимо на раскршћу путева, секунде великог животног сата смењују се једна за другом. Нагоните нас да идемо даље, напред и напред. Назад нема. Зашто бисмо се и враћали? Не зове се прошлост тек тако прошлост. Треба је пустити да оде. Треба јој се осмехнути или пустити коју сузу. И једно и друго је добро. И једно и друго ослобађа.

За многе од нас ове просторије постају други дом, а неке од нас драги укућани. Ви сте то и били увек ћете остати. Увек Вас радо очекујемо. Памтићемо Ваш горд, одмерен став и још одмеренију реч, Вашу смиреност и спокојство као особину човековог ума коју не може никаква судбинска околност уништити и потрошити. Само нечовек је незадовољан својим животом. Мудар човек је задовољан оним што поседује. Без жеље за нечим што нема.

Весна Џино, проф.

У току школске године у пензију су отишли и:

Радиша Ранковић (рођен 1953) — некадашњи ђак наше школе, који из ње као да никада није изашао: радио је као столар од 1970, а затим и као наставник

практичне наставе за дрвопрерађивачку струку, до 30. 4. 2012.

Јовица Антић (рођен 1953) — радио је у школи на месту домара од 1993. до 1. 6. 2012.

Зорица Росић (рођена 1952) — на месту помоћног радника радила је од 2000. до 6. 3. 2012.

Поводом организовања 56. Међународног београдског сајма књига, који се одржава сваке године, на простору београдског сајмишта и ове године су се љубитељи писане уметности могли окупити од 23. до 30. октобра 2011. За свој дан посете наша школа одабрала је 27. октобар, што је и предвиђено за посете школараца. Позиву су се одазвала 44 ученика из 6 одељења различитих профила и разреда (Iт, IIф, IIк, IIтт, IIIтт, IVк), па се наш аутобус, заједно са професоркама Горданом Вучковић и Валентином Миланов, упутио ка престоници.

НА САЈМУ КЊИГА

Слоганом „Књиге спајају људе“ водили су се многобројни излагачи из земље, па и иностранства, који су своје штандове употпунили разноликим насловима. На штандовима распоређеним по халама, ради прегледности наслова, нашли су се прилично занимљиви аутори, новија и старија издања, представници познатих института EUNIC-а и многи други. Са идејом да се привуче пажња посетилаца биле супонуђенеразличите наградне игре, презентације и попусти, којима се на просто није могло одолети. Наши ученици нарочито су посећивали штандове „Лагуна“, „Вулкана“, „Лее“... Интересовање матураната привукли су представници многобројних факултета, попут техничког, економског, природно-математичког, филолошког...

У наставку дана, након посете сајму, имали смо планирану посету тржном центру „Ушће“, где смо се могли одморити или још мало прошетати сабирајући утиске, уз осмехе и заједничке догодовштине.

Каџарина Борисављевић, IVк

У ПОТРАЗИ ЗА ПРАВИМ ФАКУЛТЕТОМ

По традицији, матуранти Економско-трговинске школе су и ове школске године одвојили дан за посету Народној банци Србије (НБС). Овог пута смо решили да искористимо дан у потпуности и обиђемо још неке занимљиве дестинације — Економски факултет, приватни универзитет „Сингидунум“ и, наравно, употпунимо доживљај у тржном центру „Ушће“. Заједно са професорима Горданом Вучковић и Анђелком Стојићевић ученици четвртог разреда економске струке упутили су се на овај кратак, али битан излет. Наиме, обилазак факултета показао се веома важним за ученике, како би лакше одабрали право место за наставак школовања.

Иако је пут организован у децембру, време нас је одлично послужило. Наше прво одредиште — НБС. Сама зграда се свима допала, а утисци о дочеку и пријему су такође позитивни — примљени смо љубазно, а и научили смо доста тога новог: почевши од историјата банке, преко снимка из периода хиперинфлације из године нашег рођења, разликовања фалсификованих од правих новчаница, разгледања старог новца, „одмеравања снага“ са златним полугама, учествовања у изради кованог новца на старим машинама, до добијања чоколадица и новчаница са сопственим ликом, као сувенира. Доста тога ће ученици памтити као занимљиве моменте ове посете.

Одатле смо се упутили ка универзитету „Сингидунум“. Најпре да напоменемо да нам је овај факултет олакшао пут у материјалном смислу, тако што су половину трошкова преузели на себе, због чега им се захваљујемо. Они су, пре нашег одласка њима, посетили нашу школу и одржали кратку презентацију, на којој су се, према одговорима анкетираних ученика, „мање-више реално представили“. Такође су нас љубазно дочекали, чак и припремили предавање, онако како то раде са својим студентима. У предавању смо могли учествовати и било нам је интересантно. Обишли смо зграду факултета, разговарали са студентима и професорима, купили још неке сувенире, па се упутили Економском факултету.

Тамо смо дуго чекали на пријем, али је професорка која нас је дочекала имала добар изговор — држала је предавање својим студентима, а мото овог факултета јесте да се предавање не сме прекинути ни у ком случају. Опрштено им је. Професори су нас, затим, оставили саме са студентима, који су разговарали са нама и покушали да нам што реалније дочарају студирање на овом факултету, као и да нам разјасне финесе око самог уписа. Организовали су нам мини-квиз и, наравно, поделили сувенире.

Након много времена проведеног у аутобусу и много пешачења, окрепљење смо нашли у „Ушћу“. Тамо нас је дочекала децембарска празнична, пријатна и урбана атмосфера. Након ужине, куповине и дружења, кренули смо назад и стигли у Пожаревац у вечерњим сатима.

Након пута, да бисмо сумирали утиске, анкетирали смо узорак ученика (ученике одељења IVф) и добили, у великом делу, усаглашене информације. Најпре, свима се избор дестинација допао. Што се тиче распоређеног времена, већина се сложила да је већи део дана требало искористити за обилазак одабраних факултета, али можда и неких других у вишку времена, искористићемо тржном центру, док неко ипак мисли да за куповину није било довољно времена. Као резиме, можемо рећи да су ове посете оставиле позитивне утиске и великом броју ученика помогле у доношењу одлуке шта студирати. Већи део анкетираних ученика планира студирање на државном факултету, од тога 17% на Економском факултету, док од ученика који планирају упис на приватне факултете, 0% на „Сингидунуму“.

Закључак је да је дан свакако лепо искоришћен и да овакве или сличне излете треба организовати и даље. Захваљујемо се факултетима на организовању „дана отворених врата“, на помоћи и лепом дочеку, а и нашој школи што нам је омогућила да то искористимо. Иначе, новост је да ће по узору на факултете и наша школа организовати „отворена врата“ за будуће средњошколце, па браво за то и срећно нам било свима при упису жељених школа!

Кашарина Стојић, IVф

Помоћле при реализовању анкете:

Сандра Јовановић,

Невена Перковић, IVф

ПОСЕТЕ |

ОТВОРЕНА ВРАТА

Генерација матураната наше школе, која је 9. децембра 2011. посетила Економски факултет у Београду у оквиру промотивне акције „Отворена врата“, није била рођена у време када је поменути назив једино пратио данас већ култни серију (која је тада била ретко гледана), а у којој аутор ових редова (тада студент) и данас као и тада ужива.

Отварала је наша школа од тада врата свим факултетима који су желели да објасне да су они баш „прави“ за наше матуранте када изађу кроз врата школе. Пратили су ученици слајдове, слушали приче и аргументе асистената задужених за односе с јавношћу, замишљајући места на којима ће наставити школовање.

Ове школске године маркетиншки тим првог и правог Економског факултета Универзитета у Београду, вођен креативним идејама младе професорке маркетинга, др Гаљине Огњанов (која је следбеник утемељивача маркетинга код нас, проф. др Момчила

Милосављевића и др Драгутина Врачара), омогућио је да матуранти себе на тренутак замисле у амфитеатрима и слушаоницама факултета уживо.

Пре двадесет четири године, отприлике у исто време, у потрази за својим бруцошким местом, улазила сам сама у ову зграду, разгледала, распитивала се... Тог децембарског дана колегиница и ја смо биле за тренутак опет „код куће“, овог пута са „својом“ децом, тек да им олакшамо трагање.

И опет, као у филму, стигли су матуранти из провинције — вест се брзо пронела. Силазили су у хол ведри, одрасли студенти, а некадашњи ђаци: Милан Перић, студент четврте године, Сандра Цеков и Марија Богдановић, студенткиње треће године, Тијана Тошић и Никола Аћимовић, студенти друге године. У свечаној сали су нас дочекали професори и студенти. Као доказ да наши ученици овде припадају, била је и Сандра Цеков, наш некадашњи ђак генерације, која је својим суграђанима објашњавала зашто се налазе на правом месту и како квалитет уме да нађе пут и у далеко већој конкуренцији. Слушали су матуранти, питали, учествовали у анимацијама, били су већ једним делом студенти. Прошетали смо холовима факултета, разгледали огласне табле, сели у клупе највећег амфитеатра, фотографисали се... Кроз отворена врата могла је јасније да се види блиска будућност, за коју вреди радити и наредних месеци.

Ми, некадашњи студенти, вратили смо се сигурнији у уверењу да се за праве вредности треба борити — уз речи често цитираног писца: „против ниских критеријума и просечности околине“.

Анђелка Стојићевић, проф.

САЈАМ ВИРТУЕЛНИХ ПРЕДУЗЕЋА

Од двадесет троје ученика изабрати нас двојицу велика је част. Професорке Мирјана Ђусић и Весна Животић су нам омогућиле да одемо на Сајам виртуелних предузећа у Синген (Немачка). Предузеће које смо представили на сајму звало се „Медолино“ — бави се продајом играчака на велико и мало. На сајму је учествовало преко 40 предузећа из различитих немачких школа, а специјални гости били су из Аустрије, Швајцарске и „Медолино“ као једини представник из Србије.

На Сајму виртуелних предузећа презентује се своје предузеће на иностраном тржишту. На једном месту се налази више штандова, који представљају предузеће. Ми смо свој штанд украсили разним дечјим играчкама, балонима, постерима, а посетиоцима штанда припремили награднуигруисимболичнепоклоне уз одговарајући пропагандни материјал. Остали учесници су своје штандове украсили оним производима које продају. Биле су ту разне компјутерске игре, музичко озвучење, спортска опрема и одећа, мобилни апарати, женска одећа и галантерија, туристичке агенције, чак су се ученице школе домаћина нашле у улози шминкерки како би козметику коју виртуелно продају приказале на најбољи могући начин.

Суштина овог пројекта јесте продаја својих производа иностраном купцу. По том питању смо били једни од најбољих. Својим штандом заинтересовали смо посетиоце не само за производе свог предузећа већ и за земљу коју представљамо, тако да су сви посетиоци нашег штанда били задовољни.

Ово наше путовање је трајало два дана и било је јако напорно, али и узбудљиво. Поред боравка на Сајму посетили смо и Божићни вашар у Констанцу на Боденском језеру и Цирих. Времена је било мало, па нисмо успели све да видимо. Овај пут ће нам остати у лепом сећању и јако смо захвални професоркама које су нам га омогућиле.

*Ђорђе Стојићевић и
Александар Тогић, IIIк*

ИСКУСТВО ИЗ БЕЧЕЈА

Четврти национални сајам виртуелних предузећа, који је одржан у Бечеју 20–21. 5. 2011, окупио је 32 предузећа разних делатности, образовних профила: пословних и финансијских администратора, комерцијалиста, банкарских службеника и службеника у осигурању. Сајам је био такмичарског карактера, са неколико категорија: најбољи штанд, најбољи тим, најбољи рекламни материјал и свеукупно представљање на сајму. Нашу школу представљали су ученици Марко Ђорђевић, Милица Дабић и Снежана Петровић, ученици III године комерцијалиста, као и професорке Весна Животић и Мирјана Ђусић.

На сајму су се представила виртуелна предузећа, која су својим учешћем показала спремност да посетиоцима својом енергијом и

креативношћу пренесу део онога са чиме се ми свакодневно сусрећемо у школском раду. С идејом да се привуче пажња посетилаца ученика основних и средњих школа, на штандовима су понуђене различите игре, презентације и награде. Наша школа се представила виртуелним предузећем „Медолино“, које се бави прометом играчака на велико и мало и које се успешно показало на овом сајму, па је својим трудом и добром презентацијом освојило 8. место. Поред активности везаних за сајам, имали смо прилику да се дружимо са члановима разних тимова који су долазили из целе Србије. Надамо се да ће се ова традиција сајмова виртуелних предузећа наставити, јер то ће представљати велико искуство како за нас, тако и за све будуће учеснике.

*Милица Дабић,
Снежана Пејровић и
Марко Ђорђевић, IVк*

„ПЛАЗА“ — ТРГОВАЧКИ САН

Недавно је у Крагујевцу отворен тржни центар „Плаза“, па су ученици трговинске струке добили изазов да виде практични рад заснован на теорији коју учимо у школи. Добили су прилику да посете овај центар и да се упознају са другим знаменитостима града Крагујевца.

Кренули смо 3. маја 2012. у 7.30. Није било кашњења, за разлику од теоријских часова. У 9 нас је у Крагујевцу сачекао локални водич, који је говорио о историји поједних делова града, као и о споменицима од значаја. Сазнали смо да је Палилула, наводно, добила назив због забране Милоша Обреновића да се луле пале у двору, па су људи излазили ван двора и палили луле. Посетили смо војни музеј „Стара ливница“ и акваријум „Крагујевац“. То је први јавни акваријум у Србији и налази се на Природно-математичком факултету. Има колекцију од 600 водених биљних и животињских врста и формиран је 1999. Рибе и биљке су изложене од извора према ушћу, како је то и у природном станишту ових бића. Обишли смо и Шумарице, споменике који шаљу поруку о прекинутом животу, где смо се присећали стихова „Крваве бајке“ Десанке Максимовић.

Након овог панорамског обиласка града упутили смо се ка тржном центру, где смо пре обиласка радњи у једној од шест сала за филмску пројекцију погледали 3Д верзију „Титаника“. Потом нам се обратила директорка центра, са неколико информација о услугама које се ту пружају и местима где ће се отворати нови тржни центри „Плаза“ у Србији. Овај заузима 65.000 квадратних

метара, са 110 локала. Споља изгледа као модерни, савремени објекат. Унутрашњост је опремљена савременом технологијом неопходном за брзо и квалитетно услуживање купаца. Нуди велики асортиман производа, од текстилне конфекције, обуће, парфимеријских производа, спортске опреме до електротехничке робе. Највећу пажњу ученика привукле су познате марке, па су ишли и у куповину.

Посета овом тржном центру омогућила нам је да се ближе упознамо како функционишу и како се опремају и уређују овакви продајни објекти. Јавиле су нам се нове идеје и нови погледи на трговину. Већина нас је увидела да се у трговини могу остварити наши пословни снови, а тако и ми сами.

Виолеџа Величковић, III^{III},

НОВОГОДИШЊА ЧАРОЛИЈА

Нова година је одувек била од велике важности за људе, а нарочито за децу. То је период поклањања, радости и среће. У оквиру овог посебног празника Економско-трговинска школа поделила је чаролију са децом свог колектива.

Последње недеље у децембру

подељени су новогодишњи пакетићи малишанима. Поред тога, деца су се посебно обрадовала хумористичкој представи коју су за њих припремили ђаци школе. Обрадовало их је то што зле баке нису успеле да ухвате њиховог Деда Мраза и што су њихови пакетићи ипак стигли.

У представи су учествовали Вукашин Зорко, Милица Ђуркић, Катарина Борисављевић, Јелена Јевтић, Стефан Јовановић, Милош Милисављевић, Ана Јеленић, Малина Благојевић, Марија Ристевски, Марија Светисављевић и Тања Крстић.

Марија Ристевски и Малина Благојевић, Ie,

ДА СЕ СРПСКА СВА СРЦА С ТОБОМ УЈЕДИНЕ!

У четвртак 26. јануара 2012. у физкултурној сали у 16 ч. свечано, отмено и достојно лика и дела Светог Саве прослављена је школска слава. Сва места су била попуњена. Дошло је доста родитеља, ученика, професора и пријатеља школе.

Програм је отворио школски хор песмом „Богородице дјево“, који је припремила проф. Јелена Ракић. Затим смо чули казивање беседе патријарха Павла и рецитал „Молитве Св. Сави“ у изведби ученика Итт. Ненад Гајић, у улози Светог Саве, говорио је стихове владике Николаја „Духовни лекар“, у којима смо чули како се можемо излечити од болести греховине, шта нас може исцелити и потпуно учинити здравим. Након тога ученице Ие₁ су говориле текст Светог Саве.

Након песме „Марија бела кумријо“, Катарина Павловић, Иф, као Јефимија,

говорила је „Похвалу кнезу Лазару“. Била је обучена у монахињу и, као некад Јефимија, молила се Богу и кнезу Лазару да јој помогне у тешким тренуцима, дајући му похвалу, малу, али пуну љубави.

Текст о језику М. Медића говорио нам је Никола Младеновић, ИТТ₁; како је језик значајан за народ и да ће народ постојати док има језика. Затим су нас слатко развеселили и насмејали здравицом Марко Динић и Алекса Станковић, наздравивши свима присутнима, професорима, ученицима, пожелевши свима пуно среће, здравља, добрих оцена, пара и љубави.

Након њих, ученик IVф одсвирао је на виолини „Свилен конац“, а остале су можда најзанимљивије тачке: славски обичаји, које су припремили ученици IVф. Они су нам показали како Срби спремају славу, како дочекују госте,

како домаћица спрема послужење, те резање колача и напијање славе — слика нашег народа и обичаја. Затим су нам приказали ђурђевданске обичаје. Девојке су биле обучене у народну ношњу и уз песму и игру нам дочарале како су се некада на Ђурђевдан изводили ови обичаји, а фолклорном игром и глумом видели смо слику некадашњег удварања момака и како су девојке та удварања прихватале.

На самом крају публици су се обратиле проф. Бранка Дашић и Весна Џино, задужене за припрему овог програма, који је затворио хор „Химном Св. Сави“. Присутни су устали и заједно са хором запевали. Сви су пажљиво слушали и одгледали програм и по завршетку бурно аплаудирали. Надамо се да ћемо и следеће године достојно прославити Светог Саву.

Катарина Павловић, Иф

ХУМАНИТАРНИ КОНЦЕРТ ЗА НАШЕГ ДРУГА АЦУ

Хуманост, дарежљивост и пожртвованост — особине које сви ми у себи имамо, само треба да их прикажемо у правом тренутку, као и вољу да измамимо поновни осмех на нечијем лицу.

Наш друг Аца, ученик првог разреда Политехничке школе оболео је од тешке болести и била му је потребна помоћ како би се прикупио новац за лечење. Већина нас не схвата

колико може док не дође у ситуацију да мора. Ми нисмо морали, али смо желели да дамо подршку како бисмо спасли живот нашег вршњака, макар да покажемо своју свест о томе да се сваком може десити да оболи, а само некеме да уз другаре и подршку ту болест и превазиђе. Нама који смо чули шта се Аци догодило било је тешко прихватити да ће се можда угасити живот дечака који тек треба да схвати шта је он и шта значи живети.

Идеја о хуманитарном концерту потекла је од Ивана Траиловића, ученика наше школе, који се са Милицом Гавриловић и са мном ангажовао, у чему нам је помогла помоћница директора, Гоца Вучковић. Времена је било мало, али смо уз помоћ школе успели да организујемо концерт три недеље касније.

Одазив је био одличан и сакупљени новац је на самом концерту дат Александру. Након његове успешне операције и сада доброг опоравка, схватамо колико је мало добре воље потребно да бисмо заједничким снагама успели и колико је нечије много за нас мало.

Захваљујемо се свим учесницима програма и свима који су присуствовали и самим тим допринели овој акцији. Надамо се да неће више бити потребе за оваквим окупљањем, али је свакако добро знати да и у оваквим тренуцима можемо успети.

Анђела Блајојевић, IIIк

Тренуци славе Милене Стојићеве

Такмичење из трговинског пословања са практичном наставом одржано је у Сомбору 30–31. марта 2012. Представници наше школе били су Милена Стојићеве и Жаклина Икач (III₂), а припремала их је проф. Слободанка Цветић.

Ученици се такмиче два дана у појединачној и екипној конкуренцији; свака школа учествује са највише два такмичара. Ове године учествовало је 26 ученика из 13 школа. Теоријски део такмичења обавља се провером знања путем теста (40 бодова), док се у практичном израђује практични радни задатак (60 бодова), који се састоји се од 6 практичних задатака и предвиђено је 10 минута за сваког такмичара.

За одлазак на такмичење јавила се само Жаклина Икач, што је и усвојено, с обзиром на квалитет њеног рада на вежбама. Ја се за такмичење нисам пријавила јер ми се чинило да је

премало времена остало, да на такмичење иду само они који имају најбоље оцене из тог предмета, да постоји неко са више самопоуздања и с бољом комуникацијом са купцима. Професорка је за школско такмичење предложила још неколико ученика из одељења за које је сматрала да могу вежбањем остварити добар резултат. Међу њима сам била и ја. Највише ме је подстакло када сам чула коментар: „Ко покуша, добија прилику, ко не покуша, очекује кајање“. Још 6 ученика прихватило је учешће на школском такмичењу. За њега смо вежбали са професорком у кабинету, а теоријски део учили смо сами. Међутим, пошто резултат тражи улагање, један по један ученик је одустајао — остала су само два ученика.

После формалног школског такмичења кренули смо интезивно с припремама за републичко такмичење, са осмишљеним планом. Да бисмо баш све научили, неке одговоре писали смо и по десет пута. Са доста уложеног труда завршили смо припреме и запутили се у Сомбор, с намером да се вратимо кући певајући.

Први дан, након дочека, имали смо практични рад. Жаклина и ја без имало треме закорачиле смо пред комисију и одлично урадиле тај део. Наши конкуренти, кружећи око нас, покушавали су да нас обесхрабре, а неки су истицали своју сигурност, будући да већ дуго имају посао продавца. Другог дана такмичења, 31. марта, када су сви завршили, седели смо у сали и жељно очекивали резултате. Жаклина Икач је освојила пето место у појединачној конкуренцији, ја — прво, а нас две заједно — прво место у екипној конкуренцији. Време проведено у Сомбору памтићу, чини ми се, заувек: уложени труд се исплатио, захваљујући нашој професорки.

Већ на путу за Пожаревац разговарали смо о идућем такмичењу у нашој школи, надајући се да ћемо ми бити домаћини. Радости краја није било. Видела сам: успех не долази сам, него се за њега треба борити!

Милена Стојићеве, III₂

ЈОШ ЈЕДАН У НИЗУ УСПЕХА

Наш другар Данило Секуловић, ученик III_е, постигао је завидан успех на Европском првенству у каратеу, које се одржало 21. и 22. априла у главном граду Румуније — Букурешту. Освојивши бронзану медаљу, оправдао је не само наша већ и очекивања селектора репрезентације Србије.

Да ли можеш да се сетиш својих почетака у каратеу?

Наравно — био сам несвесно дете и време је било да усмерим своју енергију на неки спорт. Слушао сам о каратеу од старијих другара и у 5. разреду основне школе отишао у карате клуб „Пожаревац 92“. Тако је све почело.

Како су текле припреме за Европско првенство?

Када сам чуо да ћу представљати своју државу, почео сам са интензивнијим тренинзима, који су се одвијали два пута дневно: ујутру кондициони, увече технички — и иако сваког дана, три месеца до почетка такмичења, уз помоћ тренера

Бранислава Дмићковића, који ме води од мојих првих корака у каратеу.

Какви су утисци са такмичења?

Организација такмичења била је одлична, конкуренција је била јака, али сам у борбама показао оно што сам учио годинама.

Који су твоји планови?

Пре свега, желим да успешно завршим средњу школу, зајим уишем Факултет за физичку културу и учествујем на светском првенству у каратеу.

Одељење ти честита и уверени смо да ћеш постићи врхунске резултате у будућности.

Ђурђина Стојковић, Тамара Стевић и Каширина Марјановић, III_е

Резултати наших ученика на републичким такмичењима

Милена Стојићевић, III₂, освојила је 1. место у појединачној конкуренцији на републичком такмичењу из трговинског пословања и практичне наставе. Такмичење је одржано у Економској школи у Сомбору. **Жаклина Икач**, III₂, освојила је 5. место у појединачној конкуренцији. Ове две ученице су екипној конкуренцији освојиле 1. место. Ученице је припремао предметни наставник Слободанка Цветић, која је редовно држала часове припреме, на основу чега се њен уложени труд остварио, а ученице су успешно представиле нашу школу.

Дарко Пауновић, IV_ф, освојио је 30. марта у конкуренцији 32 школе 2. место из пословне економије на републичком такмичењу у Економској школи „Паја Мартиновић“ у Панчеву.

Сања Животић, IV_е, освојила је 3. место на републичком такмичењу из пословне информатике, на коме је учествовало 25 такмичара. Такмичење је одржано 24. 3. у Економској школи у Нишу. Освојила је 85,08 поена, а 3. место ју је ослободило полагања дела пријемног испита на Економском факултету у Београду.

Илија Ивић, IV_е, освојио је 3. место на републичком такмичењу средњих стручних школа из историје, одржаном у Краљевачкој гимназији. Ученика је припремала проф. Милена Стефановић.

Запажене резултате на републичким такмичењима постигли су и следећи ученици:

Сандра Јовановић, IV_ф, освојила је 5. место на републичком такмичењу из основа економије, одржаном у Економско-угоститељској школи „Слободан Минић“ у Аранђеловцу. Припремала ју је Емина Стојановић.

Милица Н. Пајић и **Милица П. Пајић**, III_у, освојиле су 9. место у конкуренцији 24 учесника на републичком такмичењу из куварства са практичном наставом, одржаном у Средњој школи „Светозар Милетић“ у Новом Саду.

Адам Обрадовић, ученик III_у, између 23 школе, освојио је 10. место из услуживања са практичном наставом.

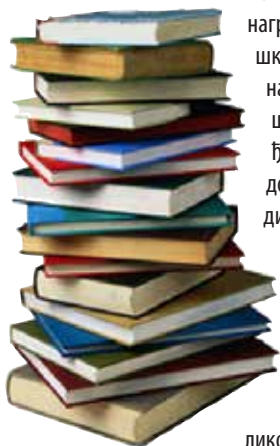
Ученицима су подршку у Новом Саду пружили наставници Грозда Тошић и Саша Николић.

Теодора Ђокић, IV_{шш}

НАГРАЂУЈЕМО ЗАСЛУЖНЕ

Поред награђивања медаљама и дипломама, учесници разних такмичења се награђују и књигама Фонда за награђивање наше школе. Осим успеха на такмичењима, школа награђује и ђаке генерације, добитнике Вукове дипломе, затим за одличан успех и ваннаставне активности, као што су: учешће у литерарној, ликовној, драмској,

информатичкој и статистичкој секцији, затим за сарадњу у школском листу „Нови хоризонти“ и за сарадњу у школској библиотеци.

Треба напоменути да је Фонд за награђивање обновљен и да је од школске 2002/2003. године, поклоњено преко 1500 књига најуспешнијим ученицима.

Принцип рада Фонда за награђивање је слободан избор књиге, а показало се да ђаци најчешће бирају обавезну школску лектуру, поезију и посебно дела нобеловаца.

Посебно предано се о раду Фонда стара проф. Миладинка Антонијевић, која пази да заслужни ученици буду достојно награђени и када то због материјалних околности изгледа немогуће.

Марија Сивановић, III_{шш}, сарадник школске библиотеке

ЗА УСПЕХ ЈЕ ПОТРЕБНА СНАЖНА ВОЉА

Успех ученика Дарка Пауновића, IV_ф, резултат је и подршке професорке Анђелке Стојићевић, која је уложила пуно рада и труда. Дарко каже да је поносан на свој успех, који му је донео 40 загарантованих поена за пријемни испит на Економском факултету у Београду. „Када нешто желиш, имаш снажну вољу, то ћеш и остварити и тиме испунити своја очекивања“, поручује Дарко ученицима који желе да остваре неки значајни успех, попут њега.

СЛЕДЕЋИ ЦИЉЕВЕ ОСТВАРИЛА ЈЕ СВОЈЕ СНОВЕ

Ученицу Сању Животић, IV_е, припремала је наставница, Лидија Лекић, која јој је пружила подршку и својим трудом допринела њеном успеху. Сања каже да јој је ово искуство доста олакшало упис на жељени факултет и поручује свима да следе своје снове и буду упорни у остваривању својих циљева.

Парламент у Будимпешти

ПУТУЈУЋИ УЧИМО

Слика вреди више од хиљаду речи, исто тако путовање као искуство вреди више од теорије. Драга су та искуства из различитих разлога: неки воле да уче о другим културама, неки једноставно воле да мењају окружења у којима се налазе, а нама је највише било до дружења.

Будим и Пешта су заправо два града спојена у једну целину. На будимској страни налази се Краљевска палата, са чијег видиковца смо имали краљевски поглед на Пешту, Дунав и бројне мостове, од којих је један од најстаријих и најлепших „Ланчани мост“, који спаја брдовити и равничарски део града. У близини Будимског дворца смештена је и Матијашева црква, недалеко се налази и Рибарска тврђава, коју краси седам белих торњева (они симболизују седам племена која су основала мађарску нацију и државу). На Тргу Лајоша Кошута изашли смо пред драгуљ, зграду Парламента, која је обogaћена детаљима и носи врло интересантну идеју архитектуре да

постави 365 прозора, по један за сваки дан. Ова чувена зграда је оставила дубок утисак. Пешта је богата бројним религијским храмовима и културним институцијама, као што су музеји и опере. Недалеко је смештена катедрала и Црква Светог Иштвана, у којој се као историјско благо чува десна рука првог мађарског краља. Ово име је најчешће мађарско име и еквивалентно је нашем имену Стефан. Пешачење кроз неколико улица пружило нам је прилику да посетимо Трг хероја, на коме се налазе споменици мађарских краљева. Трг је симбол хиљаду година постојања мађарске државе, због чега такође носи и назив Трг миленијума. Након разгледања градских знаменитости, опуштали смо се уз шопинг у улици Ваца, која је позната као најскупља улица у Европи. Искуство вредно памћења доживели смо и на води, у вожњи бродом, приликом које смо највише запазали Ланчани мост, сјајан попут дијаманта у вечерњим сатима. Један дан издвојен је за посећивање

српског града Сентаддреје, познатог по музејима, галеријама и многобројним уметницима. Овај град је због своје богате сликовитости постао атрактивна туристичка дестинација. Иза себе носи дугу историју. На његовом подручју налазила се Вучја тврђава, а почетком XVI века постаје центар Срба у Мађарској. Данас ово српско насеље представља градић медитеранске атмосфере, украшен калдрисаним улицама и барокном архитектуром. Сентаддреју красе седам цркава, од којих су четири у власништву Српске православне цркве. Обишли смо Саборну цркву, која се назива и Београдска. Нисмо могли да обиђемо Пожаревачку цркву, али смо запазили летњиковац преко пута, у којем је боравио Вук Караџић. У овом малом граду налази се и летњиковац Јакова Игњатовића, зачетника српског реализма, надареног књижевника, кога смо упамтили по делу „Вечити младожења“.

Уз правило које гласи да путујући учимо важи и чињеница да је искуство нешто највредније у личности једног модерног младог човека.

Александра Мишковић, III

Екскурзија до Прага и Беча

Матурска екскурзија је нешто што се много прижељкује, до чијег се почетка нестрпљиво броје дани и сати. Она се одвија у битно време: када у нашу свест навиру сазнања да постајемо зрелији и да је то један од последњих незаборавних тренутака пре поласка на пут какав је живот, суров и опасан.

Занемарујући шеснаест сати путовања, што је прошло уз пуно забаве и смеха, стигли смо у Праг — град стар више векова, у коме се могу видети високи торњеве у готском стилу, споменици значајним историјским личностима, цркве, чувени астрономски часовник. С правом га називају „златним градом“. Он има посебну чар, која је учинила да заволимо град с првим обиласком. У њему самом сијају и стоје чврсто, одолевајући времену, савршенства готске архитектуре — Јеврејска четврт, Трг Св. Вацлава, астрономски часовник са својих дванаест апостола, Карлов мост, Прашки дворач, Катедрала Св. Вита. Поред свих велелепних знаменитости града, обишли смо и један од најлепших зоолошких вртова Европе, током чијег обиласка смо заборавили на умор и бол у ногама.

Беч — град пун енергије, која се уочава од људи обучених по последњој моди до шкрипе гума добрих аутомобила. Највећи утисак на нас оставио је Шенбрун, прекрасни дворач, грађен и украшаван у барокном стилу, лавиринт лепоте и шарма. Сигурна сам да ћемо сви памтити навирање адреналина у забавном парку Пратер, који је пробудио децу у свима нама.

Са пуно лепих усмена, помало тужни кренули смо кући, остављајући за собом непреспаване ноћи, дружење, играње, певање.

Јована Сјасић и Сања Живојић, IVe₂

живе Ана и Софка. Обе су се у друштву смејале и понашале као да је све у реду, док су у себи носиле своју тугу. Ана због брака са особом коју не воли, а Софка због немогућности удаје.

Насупрот Толстоју, Бора Станковић је друштво приказао као велику скупину људи која се стално смењује. Старе и угледне људе сменили су „скоројевићи“, млади, богати и необразовани људи. Типично њихово понашање приказано је у сцени са Софкине свадбе, чиме су сврстани сви у једну реченицу: „Сви мушкарци се понашају као један мушкарац, а све жене се понашају као једна жена“. Жена испуњава своју улогу љубавнице, спавајући са свим

Ана и Софка — жртве животног удеса

мушкарцима који је зажеле; био то њен муж или не, она мора свима да угоди. Патријархални свет се показује као дивљачки, примитиван: мушкарци не поштују своје жене, третирају их као нижа бића, а оне се мирно покорављају. Толстојев миље је пак аристократски, господски: жена је третирана с поштовањем, лепим опхођењем и са свом потребном пажњом.

Упркос тим разликама, Ана и Софка су обе имале јако тежак, суров и тужан живот. Имале су наизглед сличну животну причу, на почетку тужну због удаје без своје воље за мужеве које им је изабрала породица. Нису ни мислиле да ће се ишчупати из тог окрутног света, али када им је живот пружио нову прилику, оне су је искористиле. Нашле су љубав свог живота, али нису успеле у потпуности да уживају у њој. Судбина је једној донела раздор од мужа и самоћу, док је друга завршила самоубиством. Ана је погинула трагичном смрћу, бацивши се под воз, јер више није могла да поднесе кривицу коју је осећала због удаљености од сина и љубоморе коју је у њој изазивао Вронски. Сматрала је да ће тако свима омогућити бољи живот и да је најбоље да се љубав заврши тамо где је и почела, на железничкој станици. Софка није сама окончала свој живот. То је урадио њен отац онога тренутка када ју је продао зарад новчаног спасења. Иако ју је удао за „недрагог“, она је у њему пронашла своју љубав и у потпуности јој се предала. И таман када је све било савршено, ефенди Мита јој је ускратио и то. Остала је са децом, у души сама јер није имала оног кога воли — остала је трагични јунак. Као још од Аристотела и античке трагедије, такве личности страдају не због своје кривице, већ од окрутног судбине, „без кривице криве“. Оне плаћају цену своје среће, коју толико желе, а која им бива ускраћена. И Ана и Софку налази такав удес.

„Слова сачињавају речи, речи — реченице, али може ли се описати осећање? Може ли се некако прелисти у другоја сајсјвени појед на природу? Ојис је недовољан. Зашио је иако везана поезија за прозу, срећа за несрећу? Како живећи? Треба ли се ирудији да се сјоје поезија и проза или уживаји у једној, ја се ирејустиији власи друје?“ (Л. Н. Толстој)

Наше прве мисли након читања „Ане Карењине“ и „Нечисте крви“ поклопиле су се с датим Толстојевим реченицама. Утиске о главним јунакињама, Ани и Софки, желеле смо да преточимо у рад који ће показати њихове сличности и разлике. Животи ових ликова представљају прави пример окрутног судбине која се са човеком стално поиграва — судбине од које никада не можемо да очекујемо шта ће нам донети — љубав, радост, страх, смрт.

У време када је Л. Н. Толстој писао „Ану Карењину“, 1877. године, положај у друштву је био јако битан, као што је и приказано у делу. Скупе балске хаљине, накит, фризура, шминка, положај супружника, образованост и друге „важне“ ствари биле су потребне најпре за улазак у друштво, а потом и за опстанак у њему. Иако је Ана игром случаја припадала високом сталежу, није јој пријало да проводи време са људима који живе „живот под маскама“. Опаска Јована Скерлића о Коштани: „Сви ти људи много се веселе, али од њих нико није весело“ може се искористити да опише амбијент у којем

Но, наше јунакиње нису у свему исте, нарочито по карактеру и односу према својој лепоти. Ана је приказана као особа веома привржена својој породици, првенствено сину. Није волела да буде у центру пажње, па се тако понашала и облачила; није носила скупоцене хаљине. Напротив, иако је имала доста новца, икада није куповала нову одећу, већ је старе хаљине давала на шивење како би изгледале као нове. Софка се пак трудила да на све начине привуче пажњу како мушкараца, тако и жена. Облачила је уску, провидну, деколтирану одећу и тиме наглашавала своје тело. Увек је волела да јој одећа буде модерна, јер она је важила за највећу заводницу у Врању. Сваки мушкарац би дао све да му она буде жена.

Чулност је особина по којој се наше јунакиње највише разликују. Софка се по њој чак препознаје. Имала је тренутке када јој дође „оно њено“ и када је целу обузме. Она не скрива своју сензуалност, већ је и показује, па онда нису случајни ни њени снови. Сања да се удаје за лепог младића са којим проводи живот, на неки нов начин. Када се Вронски заљубио у Ана, прво што је приметно на њој била је њена гипкост и младоликост. Ана се никада није трудила да исказује сензуалност, за разлику од Софке. Није се изазовно облачила, нити флертовала са мушкарцима. Увек се понашала пристожно, како и треба да се понаша удата жена. Али у то нико није веровао.

Сви су мислили како је завела доброг и поштеног младића да би са њим доживела авантуру, иако је у ствари Вронски желео ту везу више и од ње.

Упоредјујући дела из различитих периода, утврђујемо разлике између реализма и модерне. Док у Толстојевом реализму видимо објективни поглед на свет и стварност, у модерни писци одлазе од те стварности стварајући свој свет, свет чији су творци они сами, по Роденовој: „Уметник не види природу онаквом каквом је види обичан човек, јер он својом чулном осетљивошћу открива под спољашњим привидом унутрашњу истинитост“. Код Софке нам је Станковић детаљно показао њене мисли, чежњу и појуду. Као да смо на својој кожи могли да осетимо оно што се и њој дешава. Док је Толстој

у Ани видео немире, борбу између љубави према сину и заљубљености у Вронског.

Да ли су Ана и Софка заслужиле да имају судбину која им је дата у романима? Јесу ли оне биле криве за недаће у свом животу или су биле жртве случаја? Нама то остаје недокучиво, јер су њихови творци желели да им се живот тако заврши. Можемо их осуђивати, бранити, волети, мрзети... Али смо сигурне да се добре ствари догађају само онима који су спремни да се боре за њих. А наше јунакиње су посустале пред сам циљ. Зашто? Шта је потребно за ту борбу? Снага, љубав или нешто више? Свако сам кроји своју судбину, а само најјачи у томе и опстају.

*Ивана Станковић, IIIк
Маријана Раговановић, IIIк*

ДАРИЈА

Дарија је била сасвим обична девојка. Бар на први поглед. Била је весела, раздрагана, дружељубива, несебична, драга. Бујна црна коса смекшавала је њене грубе црте лица, а прозирно зелене, веселе очи мамиле су осмех свакоме кога би погледала њима. Тако је једног дана, зрачећи, бојећи све око себе у радост, кренула ка свом омиљеном месту — Мосту. Јер нигде не може пронаћи веће тишине а бити мање усамљена. Посебно јој је био занимљив јер је са друге стране моста био други град, са другим људима. Никада га није прешла, јер јој је било строго забрањено.

Већ је запазила високе и танке стубове Моста кад је чула звуке полицијских сирена. Несвесно је потрчала и већ у следећем тренутку нашла се усред гужве, која је настала на средини моста. Пришла је младићу који је стајао на ивици. Затим је срела његов мрачан поглед. Заронивши у њене тамне уплашене очи, већ је донео другачију одлуку. Прескочио је ограду и стао испред ње. Сви људи око њих су се гласно смејали, понегде би се чуло: Хвала Господу Богу! И гужва се полако разилазила. Али они су и даље стајали на истом месту. Дарији се вид замаглио. Није знала шта да уради, да ли да се покрене. Плашила се да ће се он одједном бацити ако направи иједан погрешан корак. Зато је само стајала, али се све више тресла. А онда је он најзад проговорио. Говорио је брзо, неразумљиво, на свом другом језику. Једино што је разумела било је то да се зове Харис и да је са друге стране Моста. Осетила је налет среће и узбуђења, све то било је ново и непознато за њу. Након тога, сваки дан са њим био је испуњен. С њим је чак прешла на другу страну Моста. Када се окренула, видела га је, али у неком другом светлу. Из друге перспективе, то је био неки сасвим нови Мост, блистав,

необичан. На тренутак је прешла тамна сенка преко њеног лица, изгледало је као да се сетила нечега. Али то је био само тренутак, а онда су се очи опет зацаклиле. Време брзо тече и немогуће је зауставити га или пак вратити. Почео је да пада мрак, она се успаничила, брзо се поздравила и кренула кући. Сачекале су је, наравно, мајчине критике и није имала куд, признала јој је где је била. Са усхићењем је причала, са сјајем у очима и чинило јој се да лети, горе високо... Али је уследио болан пад. Погледала је у мајку и заболоо ју је њен смркнути израз лица. Скаменила се. Није слутило на добро. Заплакала је, није знала шта да уради, шта да каже. Мајка јој је забранила да се виђа са Харисом, а прелазак на другу страну Моста треба да јој је последња мисао на свету. — Како се све окрене... у тренутку. Била је пресрећна, а у наредни мах је умирала од туге. Помисао да га никада више неће видети била је тако страшна... Донела је одлуку после дужег размишљања.

Прошла је поноћ. Сви су заспали. Трудила се да нечујно изађе из куће. Кренула је према Мосту. На њеном уплаканом и бледом лицу још увек се назирало колебање, иако је ишла сигурним кораком. Стала је на средину Моста, њеног Моста, као оног дана. Само што нигде није био никога. Прескочила је ограду. Погледала је у ведро небо, у сјајни месец, мноштво звезда. Видела је те очи које су промениле њен живот из корена. И схватила је шта је њена судбина. Мост. Повезао ју је са Харисом једном, повезаће је опет. Једног дана. Осетила је талас хладног ветра. Задрхтала је. Опет је видела те очи, желела је да оне буду последње што ће видети. Зажмурила је, насмејала се и закорачила у дубину тамне Реке... Хладноћа.

Марија Миљковић, IIф

ПРИЧАО МИ ЗАТРОВАНИ ПОТОК

Причао ми затровани поток
да у њему нема сунца,
цева, радости, да је
све тмурно, тихо и мртво.

Да крај њега нема песме, шале, игре,
да нема среће и здравља,
да је све црно, језиво и страшно!

Сви су уплашени и разочарани.
Нема ничега. Све је хладно,
мрачно и пусто, животу је крај.

У људима се види патња,
сузе, очај и велика жеља
да сви потоци буду чисти.

Помозимо им својим делом,
нека им наша дела бистрину врате.
Нека бар дају наду,
боримо се заједно са њима
и биће боље свима.

ВЕЧНО ТЕЦИ, ЦРВЕНА РЕКО!

Сањам црвену реку,
како жубором својим
буди живот који се гаси.

Гледам како таласима
својим усређује људе,
гледам пламен среће
у очима њиховим.

Теци, црвена реко,
теци, и ја ћу ти помоћи
када време дође.

Теци, нека те неко
жедан испија.

Свака твоја кап
буди у нама љубав, живот,
па теци, нека те има,
јер само тако живота је више.

Вечно теци, црвена реко,
ти си река живота,
вечно теци, црвена реко,
јер капима твојим ће оживети,
сигурна сам, бар неко.

Исидора Горановић, IVшш

ПРИЈАТЕЉСТВО, КАО НАЈВЕЋИ ДАР БОГА, ИЗНАД ЈЕ СВАКЕ ЉУДСКЕ СРЕЋЕ

Срела сам човека на улици, шешир му је био стар, кабаница изношена, а вода му је улазила у ципеле. Ипак, звезде су сијале у његовим очима, јасно оцртавајући испуњеност његове душе.

Имао је пријатеља. Дуго сам мислила о том човеку. Никако нисам могла да престанем да се у исто време и дивим и чудим како неко ко је тако сурово одбачен у животу може гледати на свет таквим очима. Недавно наилазим на једну старицу и она ме на први поглед подсети на човека кога сам одавно срела.

Била је тако слична њему, а опет тако другачија. У њеним очима нису блистале звезде, оне су биле мрке и болне. Њу је обузимала туга. Туга, попут ње, дуго стоји са корпом, проси и чека да јој неко удели неки свој тренутак. Ако се тај неко не окрене, она ће отићи, иако се не чини тако, али ако јој се удели макар један поглед, остаће ту дуго.

„Туга никад не заборавља лица својих галантних муштерија.“ Помишљам како две особе у тако сличној ситуацији могу изгледати тако различито. Коначно схватам, та жена је сама. Она нема пријатеље, баш никога на свету. То је тако јасно исписано на њеном лицу.

Мало је потребно за срећу. Није новац оно што нас чини срећним и богатим људима. То су људи, они који су увек ту да са нама поделе све лепо и ружно. Нема човека који своју тугу није поделио са пријатељем а да му није било лакше. Исто тако, нема тог човека који је поделио срећу са пријатељем а да она није била још већа.

Често је мишљење да је највећа срећа управо богатство. Ипак, „ако желите да знате шта Бог мисли о новцу, само погледајте људе којима га је дао“.

Супротно томе, љубав и пријатељство

највећи су дарови богова. Људи који воле и имају пријатеље, срећни су и благословени. Живимо у времену када је материјално преовладало над духовним, људи одбацују све вредности и просто грабе ради стицања и користи. Но, то није оно што их може заиста учинити срећним. Лични успех и радост никада нису довољно велики уколико немамо са ким то да поделимо. Да бисмо заиста били срећни, морамо давати и не очекујући да нам се то врати. Давати свој емо, своја убеђења, корист, па и самог себе ради других, због оних који то заслужују. Пружити много, а не тражити ништа заузврат. У томе је права човекова срећа. Тај човек никада не може остати сам, па чак и да без свега остане. Увек ће постојати неко са ким ће то ништавило и празнину поделити.

Тешко је пронаћи праве пријатеље, разликовати их од гомиле лажних, дволичних и користољубивих људи. Ипак, када дођу лоша времена, они се сами одају. Други одлазе и нестају, јуре и скупљају мрвице туђе среће. Док прави пријатељ остаје. Он је ту да гледа како плачеш и пропадаш, он ће те подићи са дна ако потонеш. Пријатељи вам нису они људи који су увек ту у добру и трче за вама. То нису ни они који кад крене по злу, побегну неколико корака напред, оставе вас саме кад је тешко. Прави пријатељ јесте она особа која је увек „раме уз раме“ са вама, и када је добро и када то није. Он вам пружа руку подршке, даје ослонац и, пре свега, добронамеран и искрен савет. Некада је решење ту, надохват руке, али ми из неког разлога то не можемо да видимо. Зато и имате пријатеља. Он зна, он разуме и он жели да вам помогне, па макар да због тога угрози и себе и своју личну срећу. Пријатељство му је изнад свега, и тиме он заслужује сву доброту и племенитост богова.

Негде сам давно прочитала: „Не иди испред мене, можда те нећу пратити. Не иди иза мене, можда те нећу водити. Корачај поред мене и буди ми пријатељ.“ Сваким даном, што сам зрелија, ова мисао добија веће значење. Дани детињства остају за нама, пријатељства до смрти из дечјих дана сада само маме благ осмех на лице. Пријатељи почињу да показују какви су заиста. Смејем се себи, какво сам дете била, али сада знам, односно, учим да разликујем право од лажног, и у томе је велика срећа — имати неког ко је увек ту за вас, ко вас неће осудити, ко ће разумети, саслушати вас и помоћи. Веће благо од тога није ни потребно.

Љубав, мржња, истина, лаж, сузе, неправда, смех, пријатељи, непријатељи — све је то чврсто и вечно повезано у нераскидиву целину која се назива — живот. Људи су бачени у ринг овоземаљског света, да се боре. То је живот. Само јаки опстају. Пуно је зла и туге у свету. Стално наилазимо на бол и проблеме и све нам се чини неправедним. Ипак, богови су нам дали највећи дар, пријатеља, који ће корачати и борити се крај нас, и то чини овај свет лепшим. Поново се сећам оног човека и старице. То су за мене два незнанца која су оставила велики утисак. Када би ме неко питао како се зову, мислим да бих одговор знала. Човека бих звала Срећа, а старицу Туга. Живот им је дао исту представу, али су улоге различите. Срећа је само и једино у пријатељима.

Путеви пријатељства су нама чудни и саткани у безброј тренутака. Сваки је посебан и непоновљив. Ниједан проживљени дан или преспавана ноћ неће се никада поновити, само су део једног великог мозаика. Зато треба волети и бити вољен, бити добар пријатељ и имати пријатеље, у сваком драгоценом тренутку овог кратког и несавршеног живота.

Сања Ајанацковић, IV₃

МИЛТОН ФРИДМАН (Milton Friedman, 1912–2006)

Рођен је у Њујорку. Студирао је и докторирао на универзитету Колумбија, а читав радни век је провео као професор економије на Чикашком универзитету.

Дао је велики допринос у разумевању и објашњавању бројних економских појмова и економије у глобалу. Прецизније, допринео је изучавању теорије цена, монетарне политике и инфлације, за коју је рекао да је „увек и свуда новчани феномен“. Пропагирао је неолиберални капитализам као фундаменталистичку религију, па је стога током 1950-их и 1960-их држао опозицију владајућем кејнзијанизму. Такође је допринео и васкрсавању класичне квантитативне теорије новца тврдећи да ниво цена зависи од количине новца у оптицају, али је такође

сматрао да, дугорочно гледано, повећање новчане масе у оптицају повећава цене, али не и економску активност и запосленост, као што се то дешава у кратком року. Био је један од ретких који је најједноставније објаснио

проблем инфлације дајући једноставно монетарно правило: „Новчана маса треба да расте једнако као реални друштвени производ (РДП)“.

Сматрао је да држава није способна да регулише и поправља грешке које се дешавају на тржишту. Предлагао је да је најбоље решење да она смањи јавну потрошњу, што би довело до тога да више новца остаје привреди и становништву за инвестиције и раст животног стандарда. Био је популаран економиста широм света захваљујући својој књизи *Слобода избора*, по којој је касније направљена и ТВ серија. Његова учења сврстана су у оквиру „чикашке школе“ у економији, заговарао је дерегулацију и приватизацију тржишта. Поставио је и теорију о такозваној шок-терапији, коју би требало да примењују посрнуле економије

На свету има око 6900 језика. Сваке две недеље изумре по један језик. До 2100. нестаће 90% светских језика.

ПРОПАДЕ НАМ СРПСКИ?

Шамар за језичке националисте, језичке чистунце и остале катастрофичаре, који по принципу „Било некад — сад се приповеда“ гањају младе да уништавају језик, биће мој одговор на питање из наслова: НЕ, не пропаде! Жив је, здрав, само се, као и све у животу, мења.

У претходним бројевима *Хоризона* често је писано како млади кваре језик — скраћеницама, страним речима, језиком Фејсбука... То је главна тема многих који изгубе контакт с језичком стварношћу, а још пре оних који вероватно не знају много о природи језика. Као противотров тој „рани“ даване су нам у великим дозама инфузије покуда, опомена и патетичних цитата, почев од тобожњих завештања Стефана Немање (с оним романтичним „Чувајте, чедо моје мило, језик као земљу“). Створена је паника, хаотично стање, иде се на емоције, морализовање, стварање слике да је пред нама катастрофа. — У чему греше „чувари“ језика?

НАЦИОНАЛИЗАМ И ПУРИЗАМ

Језик је једно од обележја националног идентитета: народ препознајемо по језику. Одатле се рађају идеје да он не сме трпети туђе утицаје, јер тако престаје да буде оно што јесте. Зато се направи план, језичка политика да се језик очисти од страних речи, што се назива *пуризам* (од лат. *purus* 'чист'). Такви покрети прошли су кроз многа друштва, али само тамо где је и када је идентитет народа/језика био угрожен. Дакле, пуризам је последица национализма, јавља се у изузетним околностима, *није природно* стање језика, већ његова болест; заснован је на *сенџименталности* („Више волим ову реч, јер је моја“), па је стога по природи *нерационалан*. Како наводи Сњежана Кордић, пуристи „подсвесно реагирају на брзо мијењање свијета у којем живимо и зато се љуте на промјене у било којем подручју живота. ... Покушај да се сачува неизмијењеност живота је, изгледа, природна реакција на *несигурност*, то су симптоми старења“. Осим свега тога, језици који немају заједничких речи са другим језицима сасвим су изоловани и много теже се уче.

Кључна грешка таквог приступа језику јесте погрешно схватање саме његове сврхе. Језик је, пре свега, *сисџем знакова за комуникацију*, средство којим се споразумевамо. Српски језик је прво *језик*, који омогућава говорнику А да пренесе говорнику Б поруку, а секундарно је да ли је тај језик *српски* или *немачки*, *шохарски*, говори ли њиме Србин, Бошњак, Енглез или Кинез. Ако кажемо *аџачменџ* уместо *џрилоџ*, *браузер* уместо *џрепелдач*, *едукација* уместо *џодучавање*, употребили смо англицизме. Но, да ли нас је саговорник разумео? Наравно. Да ли бисмо употребили те речи да их он не разуме? Не бисмо. Дакле, нико није оштећен — комуникација је обављена. Даље, колико је само наивно веровати да је језик дат какав јесте и да се никада не мења! Довољно је да упоредимо језик Вука, романтичара, модерниста и савремених писаца и видимо разлике. Па и пре Вука примали смо утицаје других језика: без грчке основе не би се могао створити старословенски, а о турцизмима, германизмима и мађаризмима (без којих нема ни основних појмова као *боја*, *кусур*, *џорба*, *јасџук*, *хајде*, *кофер*, *џејла*, *џиоретџ*, *соба*) да и не

говоримо. Сваку нову генерацију су кудили због иновација — узалуд. На младима свет остаје, а 2100. српски ће сигурно бити међу преживелих 10%.

СТАНДАРД И ВАРИЈАНТЕ

Као што језик није исти у времену, тако се и у једном тренутку он може разликовати у зависности од *џросџора*, *друџиџва*, *сиџуације*... у којој се говори. Језик се, дакле, раслојава *џериџоријално* (на наречја, дијалекте, говоре), *социјално* (на разне социолекте — језике друштвених група, најпознатији су жаргони) и *функционално* (на функционалне стилове).

Већина нас употребљава бар неколико од ових језичких *варијететџа*, што можемо и сами приметити: не користимо исти језик код куће, у школи, у продавници, на чету, на ТВ-у, када пишемо састав... Један од битнијих језичких варијетета јесте *сиџандардни језик*, који служи за јавну и службену комуникацију, у свим званичним приликама. Њега крећемо да учимо од почетка школовања и учимо цео живот, пошто једино тај варијетет има прописану *норму*, па се не усваја спонтано. Када нам приговоре: „Не каже се тако, него овако“ или „Ово је правилно, оно је неправилно“, то може да се односи *само* на стандар-

дни језик, јер једино он има правила која озваничавају лингвисти. Сви остали језички варијетети имају правила заснована на језичком осећају, па ми интуитивно знамо да речи *лајковаџи* и *љаксе* не можемо користити у разговору с баком, а можемо с друштвом. Чак ни у нестандартном *ми би доџли*, *био сам у школу*... нема ничег по себи погрешног, ти изрази једноставно *не џриџадају* стандарду, већ неком другом варијетету. Закључујемо да са жаргонном омладине нема никаквих проблема, да је његова сврха да се разликује од говора других људи — и зато не можемо тврдити да је он добар или лош, да квару или побољшава језик. Слично је и са дијалектом. Често се мисли да се у Пожаревцу и околини говори „лоше“ зато што се каже *они вучу*, *бубрџезе*, *девџјка*, *размиџлим*, *џаџџр*, док се у Београду или Ужицу говори „добро“. Ни овде ни онде не говори се „правилно“, стандардно, разлика је само у томе што је, нпр., говор Ужица ушао у основицу стандардног језика, па му је зато ближи, али никада једнак.

Где лежи проблем? У томе што је неким тешко да се *џрекључују* из једног варијетета у други. Многи наши професори, рецимо, не обраћају довољно пажње на то да се на послу, нарочито у предавању, користи стандардни језик, па и из њихових уста можемо чути падеже и акценте које употребљавају код куће. А ђаци пак и на писменим задацима употребљавају жаргонизме (па и смајлије!), не примећујући да то није примерено ономе што се у школи учи (стандардни језик).

ЗНАЧИ, ЂАЦИ СУ САСВИМ ПИСМЕНИ?

Не. Категорија „писмен/неписмен“ за већину језичких варијетета не важи, тако да је, захваљујући човековој интелигенцији (способности да се адаптира), доста лако бити савршено писмен у 90% употребе језика. Утешно је што нам стандардни језик не треба стално, али је поражавајуће колико о њему не знамо. Када дође одговарање за оцену, испит, интервју за посао, наступ пред камерама, о нама се стиче утисак и на основу тога *како* говоримо, тј. да ли знамо правила језичког стандарда. Тада ризикујемо да испаднемо „неписмени“ и необразовани, а ако не успемо да то камуфрирамо, можда ћемо завршити у „бисерима“ школског часописа или чак на Јутјубу. Како то спречити? Рецепт је кратак, али тежак: *чиџаџи књижевносџи*, *учиџи џрамаџику* и *џравойис*. Многим наставницима је, истина, лакше да граматику прескоче, а ђацима да лектуру скину с интернета. И то може *џрикриџи* истину. Нажалост, остају шупљине, које се после много теже попуњавају, а можда и никако.

→ ВОДИЧ: шта не припада стандарду

	НЕСТАНДАРДНО ✗	СТАНДАРДНО ✓
Правописне	dj dz, dž z ODELJENJE, NJU DŽERSI кикавиџе јаје, моћ	đ dž ž ODELJENJE, NJU DŽERSI кикавиџе јаје, моћ
	IVf, II t, Is, II e2 Интернет Понедељак, Септембар Грчки, Српски, Мађарски... циганин, туркиња	IVf, II t, Ic, Ile, интернет понедељак, септембар грчки, српски, мађарски... Циганин, Туркиња
	Горски вјенац	Горски вијенац
	нај старији, нај бољи незна, несме, не желећи извућиће, доћићемо у ствари напамет	најстарији, најбољи не зна, не сме, не желећи извући ће, доћи ћемо у ствари зна напамет, пасти на памет
	др. гдин	др 'доктор', др. 'други' г.
	e-mail, и-мејл Facebook, на Youtube-у	имејл Фејсбук, на Јутјубу
	"..." али а него с', к', нек' дош'о, рек'о	"..." , али , а , него с, к, нек (са, ка, нека) дошо, реко
	15.05.2012. 15. V. 2012 Јанковић Јанко	15. 5. 2012. 15. V 2012. Јанко Јанковић
	ИЈО, ИА, ИУ Јулиу, Меркуцију еуро кореспонденција предчас, пречас одељењски, одељенски Милицин, Хасанагиничин мачци, тачци предходни, подчињен приповетци, задатци преставља расчистити, разчистити посетиоц, носиоц сво време маскембал хвали вам, хфали ми донешен, истрешен	ИО, ИЈА, ИЈУ Јулију, Меркуцио еВро кореспонденција претчас одељењски Миличин, Хасанагиничин мачки, тачки претходни, потчињен приповеци, задаци представља рашчистити посетилац, носилац све (читаво/цело) време маскенбал Фали вам донесен, истресен
	Морфолошке	
Ми би дошли, Ти бих пио Хју Гранта, о Жил Верну возим југа, форда Хеј, Сара/Ива/Маја од Павлета, Ђорђетов праисторија познавајући, додавајући	Ми биСМО дошли, Ти би пио ХјуА Гранта, о ЖилУ Верну возим југо, форд Хеј, СарО/ИвО/МајО од Павла, Ђорђев прЕисторија познајући, додајући	
Синтактичке		
обзиром да у вези тога оженити жену требали смо, требаш кући сам 2/3/4 мостова, 5 моста	с обзиром на то да у вези с тим оженити се женом требало је, треба код куће сам 1 мост, 2/3/4 моста, 5 мостова	
Стилске — бирократски језик		
поседовали су различитости на начин на који он жели због лоших поступања које је показао дошло је до издаје обавља се продаја цена је најважнији фактор куповине ограничена им је мобилност временски период из разлога што... (с) обзиром да... као резултат тога...	били су различити онако како жели јер је лоше поступао издала га је продаје се најважнија је цена тешко се крећу време јер / зато што... пошто... зато...	

ГРЕШКЕ КОЈЕ ТО НИСУ

Иако је довољно тешко научити најосновнија нормативна правила, која су дата у табели, некад учитељице и наставници хоће додатно да нам отежају живот, па нас исправљају за ствари које никако нису погрешне.

Плеоназми (мала кућица, мали љуић, мала бебица) нису језичке грешке. То су обичне стилске фигуре код којих се двоструким језичким средством исказује исто значење. Као и све фигуре, служе за експресивније изражавање, а могу бити и веома логични (од два љуића један је мањи, други је већи).

„Слажем се с тобом” — „Брвна се слажу!” Не, и људи се слажу. Ко је укинуо метафоре?

„Не каже се **Ја и Марко**, него *Марко и ја*.” Апсолутно је свеједно којим редоследом набрајате чланове саставног односа. Једино ако мислите да би се Марко наљутио што га нисте ставили у први план, замените редослед.

„**Задњи пут** кад сам била...” — „Па није ваљда предњи пут?!” Још од средине ХХ века лингвисти су утврдили да *задњи* може значити исто што и *последњи*, будући да и најбољи писци то користе.

„**Могу** ли у ве-це?” — „Не знам ја да л’ ти можеш!” Глагол *моћи* именује, поред сопствене способности, и тражење дозволе.

„**Имам температуру!**” — „Свако има температуру, ти имаш повишену температуру.” Речи које су у вези са неком скалом мерења по правилу могу означавати и саму особину и једну њену крајност. Ако је неко висок, кажемо да *има висину*, иако је *висина* неутрални појам (може да буде мала и велика).

„Није **књига дебела**, него свиња!” Као што свиња може да буде дебела и танка, тако може и књига. Опет метафора.

„Не можеш да имаш **негативну оцену**, ниси добио минус јединицу, двојку...” Нетачно, можеш. То значи да она *не потврђује* твоје знање. На запрепашћење математичара, израз *нејативни број* је метафорички изведен и много млађи од израза *нејативна оцена*. Изворно значење је ‘који забрањује, пориче, не допушта’.

Ђорђе Јанковић, проф.

ПРЕПОРУКЕ ЗА ЧИТАЊЕ НОВИ ДОМАЋИ РОМАНИ

Угљеша Шајтинац САСВИМ СКРОМНИ ДАРОВИ

Породични роман, најисан савремено: у виду имејл прејиске двојице браће, која сведочи о њиховој америчкој и српској, њујоршкој и банајској свакодневици кроз приказивање најизазовнијих друштвених питања нашег времена.

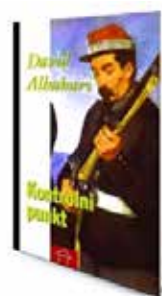

Слободан Тишма БЕРНАРДИЈЕВА СОБА

Роман за захтевније читаоце. Представља егзистенцијалне проблеме јунака и приповедача Пишије Пејровића — како се носи са животином, суочава са пролазношћу, одбацује цивилизацију и како ја од њога избавља — мајка. Пушјујући у своју прошлост, он оглази у исконски, примални део себе, у чему налази њојуну слободу.

Давид Албахари КОНТРОЛНИ ПУНКТ

„Универзална прича о бесмислу рајвовања, љоубности предрасуда и немоћи љојединца да ишћа промени. Трајикомичне ситуације, честито и морбидне, стављају ликове на пробу људскости, уз ишуре дијалоге или унутрашње монологе ликова, који откривају љуни ајсурд рајне ситуације.”

Зашто и како пажљиво одабрати каријеру?

Свесни смо промена у образовању које се дешавају у свету и код нас. Приступ образовању постаје отворенији и све већи значај придаје се континуираном стицању знања, који траје током целог живота. Зато је врло битно планирати каријеру и пружати подршку младима у њиховим професионалном развоју.

Зашто је важно да појединац то планира? Одговор је: друштвене промене су измениле схватање појма каријере. Некадашње (традиционално) гледање на каријеру полазило је од тога да је то исто што и запослење, да каријеру имају само они који обављају неки важан, цењен посао и да се само напредовање у послу може сматрати каријером. У 21. веку сусрећемо се са новим схватањем, где се полази од тога да сви људи имају каријеру и да је она у свему што човек ради (не само запослење), да је променљива, динамична (обухвата и напредовање појединца, али и остајање на истом послу) и да се не завршава одласком у пензију, већ траје докле год је човек активан и ради.

Због овог схватања, променили су се и захтеви који се постављају пред младог човека. Од њега се данас очекује да има одређене компетенције, да буде:

- самосталан
- одговоран, иницијатор
- способан за тимски рад
- креативан
- да има комуникацијске и језичке компетенције
- компјутерски писмен
- флексибилан
- храбар
- спреман на стално усавршавање...

Дакле, средњошколац који треба да одабере чиме жели да се бави у будућности може да се запита — које занимање је идеално за мене? Ево неколико корисних савета:

— Прво, обрати пажњу на своја интересовања. Размисли шта си од предмета волео и са лакоћом учио током досадашњег школовања, које си секције похађао, чиме волиш да се бавиш у слободно време. Помисли, да ли те занима: рад са људима, брига о животињама, електроника, сликање или нека друга уметност, страни језици, конструисање, рад у природи или канцеларији...?

— Друго, обрати пажњу на своје способности. Свако од нас има одређене способности по којима се разликује од других, по којима је специфичан. Зато обрати пажњу на своје способности кад бираш занимање, далите одликује: добра оријентација, логичко размишљање, језички/математички/музички таленат,

ЗНАЧАЈ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

саосећајност, способност тимског рада, стрпљење...?

— Затим, обрати пажњу на своје особине. Одређене особине личности могу да ти олакшају бављење неким послом. За обављање једног посла је важно да будеш толерантан, стрљив, комуникативан, док је у другом битно да будеш креативан, прецизан, спретан, одговоран.

— Обрати пажњу и на своје здравствено стање. То подразумева да размислиш: да ли си алергичан на неке намирнице или састојке који се користе у медицини, фармацији; да ли одређено занимање захтева изострено чуло мириса или укуса; да ли захтева физичку издржљивост, добар слух или вид...

— Важно је и да се детаљно информишеш о факултетима и високим школама. Сајмови образовања, посете факултетима или гостовања факултета су најбољи начин да прикупиш што више корисних информација.

— Након тога још једном размисли о својим интересовањима, способностима, особинама личности и здравственом стању и то повежи са факултетом/факултетима који су ушли у ужи избор, и тада донеси одлуку шта да упишеш.

Срећно!

Сања Новаковић, ђегајој

Резултати статистичког истраживања „ДА ЛИ ВЕРУЈЕТЕ У БОЉЕ СУТРА?“

Ми млади наизглед смо безбрижни, али уочавамо промене понашања наших родитеља и читавог окружења када настану неки проблеми. Ако су они забринути, и ми почињемо да бринемо или тражимо излаз из ових ситуација — некад примерене, а некада и непримерене.

Пошто последњих година осећамо напетост и узнемираност међу одраслима, одлучили смо да ове године у оквиру статистичке секције спроведемо испитивање наших суграђана како бисмо открили о чему брину и шта у њима изазива степњу. Истраживање смо назвали „Да ли верујете у боље сутра?“, а питања у упитнику су се тичала најзначајнијих промена у нашем друштву. Желели смо да утврдимо како

наши суграђани осећају и реагују на ове промене.

Испитано је 69 суграђана оба пола, старости од 18 до 50 и више година.

Након прикупљања и сређивања података, утврдили смо да су наше сумње и претпоставке о високом нивоу фрустрације друштвеним и економским околностима биле оправдане.

На основу сређених података уочили смо следеће карактеристичне ставове:

Веома је забрињавајућа чињеница да 96% испитаника апсолутно није задовољно тренутном друштвено-економском ситуацијом, док је 4% само делимично задовољно.

На питање: „Од кога зависи боље сутра у Србији?“ 37 испитаника (54%) сматра да је за то најважнија ефикасна контрола спровођења закона, док најмањи број грађана сматра да ће нам Европска унија донети бољи живот.

Појам „транзиција“ је веома актуелан више од десет година у нашој земљи, па смо зато испитаницима поставили питање: „Шта за вас значи транзиција?“. Чак 26% испитаника не зна смисао овог процеса, док 54% оцењује транзицију као веома негативан процес („пропаст“),

а 7% повезује појам транзиције са Европском унијом.

Страховање грађана је врло изражено: 81% се прибојава да их оваква економска ситуација у земљи може довести до незапослености и сиромаштва и, вероватно зато, нешто више од половине грађана не сматра да је „рад на црно“ велики проблем Србије (неким је овакав рад једини извор прихода).

На крају смо суграђанима поставили и питање: „Колико новца месечно вам је потребно за нормалан живот?“. Просечне потребе женске популације испитаника износе 99.340 динара, а мушке су готово двоструко веће и износе 188.710 динара. Да ли ово значи да су жене скромније од мушкараца или да мушки део популације осећа већу одговорност у обезбеђивању пристојног живота породице — нисмо успели да откријемо!

Уопштавајући резултате, видимо да је слика живота у Србији у очима наших суграђана прилично мрачна.

Можемо ли ми, млади, постепено мењати ову слику?

Александра Мићковић и Јелена Раговић, III

УТИЦАЈ ИНТЕРНЕТА НА ЖИВОТ

Добре и лоше стране интернета

Као некада новине, радио и телевизија, тако је данас интернет преузео важну улогу поставши медиј доступан широкој популацији. Он је за релативно кратко време постао саставни део наших живота, јер управо обједињује све медије. Поред тога што омогућава тренутан пренос информација — и то свих форми: слике, текста, видео, звука — интернет штеди време и новац. Омогућава приступ информацијама, знањима и идејама свим његовим корисницима, а такође

пружа и могућност да се људи социјализују, повежу с пријатељима, а истовремено и размене корисне информације.

Добре стране интернета јесу то што у сваком тренутку можемо бити обавештени о дешавањима, одавде и из света, као и о свему што нас интересује. Због распрострањености информација, људи могу квалитетније и више да сарађују. Ако нисмо у могућности да нађемо потребне информације о школовању или послу којим ћемо се бавити, свакако се о томе обавештавамо путем интернета.

Међутим, чињеница је и да интернет из дана у дан даје све више повода да се назове болешћу зависности. Већина данашње популације је зависна, управо од Фејсбука. Заузети овом друштвеном мрежом, нисмо ни свесни да тиме угрожавамо своја пријатељства, као и саме породице. Осим тога, време које проводимо на Фејсбуку угрожава наше психофизичко здравље. Дуго гледање у екран проузрокује замор очију и слабљење вида, а недостатак физичке активности може да доведе до гојазности.

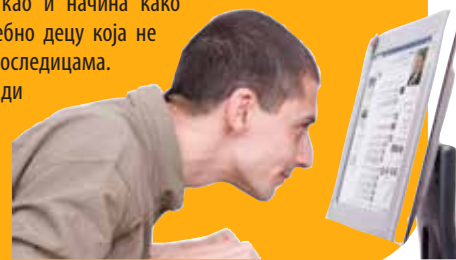
Поред Фејсбука, на интернету се често играју видео-игрице, које својим садржајем угрожавају развој деце, јер подстичу агресивност и повећавају негативну енергију код њих. Утичу и на губљење јасне границе између стварности и маште, при чему се занемарују друге активности и обавезе. Многе студије указују да изложеност насилничким видео-игрицама повећава жељу за физичким обрачуном, повећава насилничка размишљања и агресивне емоције.

Интернет као средство за комуникацију и упознавање са другим људима може у неким околностима да представља и велику опасност за њих, јер у комуникацију са дететом могу доћи особе које имају лоше намере, и које могу заказати и сусрет с њим. Поред тога, на интернету постоји доста деци непримерено садржаја, који може изазвати непријатна осећања и имати негативне последице на њихов развој.

Дакле, информациона револуција нам је донела презасићеност информацијама, те дигитална писменост подразумева један критички приступ, тј. способност проналажења, разумевања и коришћења информација из широког спектра извора које интернет пружа, као и стално учење и усавршавање у вези са тим. Да би интернет био безбедан, морамо бити свесни свих опасности које вребају у виртуелном свету, као и начина како можемо да заштитимо себе, а посебно децу која не размишљају много о евентуалним последицама.

Едукација корисника је неопходна ради безбрижног коришћења погодности интернета, преваходно на рационалан начин.

Сјоменка Милосављевић, проф.

ЕКОНОМИЈА И ИКОНОМИЈА

Грчка реч *οικονομία* (*oikonomia*), која значи промисао, управљање, руковођење, план, нацрт, разрешење, временом је дала различита значења, а у нашем језику и два различита облика. *Икономија* представља Божји план о спасењу човека и света, као о остварењу заједнице са Христом.

Бог је створио човека и даровао му је свет да се брине о њему. Зато Адам има велики значај за свет — он наставља да ствара, да се брине о свету, али и да га приноси Богу. Потреба за спасењем човека од смрти је настала самим стварањем света и човека, али се у историји јасно показује, почев од првородног (прародитељског) греха. Према библијском предању, првородни грех је чин прекида првобитне заједнице између човека и Бога, што је допустило силама смрти да почну да дејствују. До тога је дошло тако што су Адам и Ева изневерили Божје заповести и остали препуштени смрти.

Грех је зачет слободном вољом првог човека, а она је пала на искушењу које је предложио ђаво. Грех није онтолошки принцип, већ је производ злоупотребе човекове слободе према Богу. Тај чин, слободан сам по себи, по својим последицама представља губитак слободе која му је дарована. Ово стање се рађањем преноси на сваког човека.

Христос — Нови Адам испуњава човека од греха својим васкрсењем. Христово дело испуњења било је и дело ослобођења, зато што је уништена власт смрти у свету. Тако су сједињење са Богом и вечни живот опет постали могући.

Економија је научна дисциплина која проучава основна правила понашања и законитости у

економским активностима. У свакој епохи развоја она економија разматра како друштво користи оскудне ресурсе ради производње добара и услуга и расподељује их међу члановима друштва. (Повезана је са другим наукама: социологијом, демографијом, политиком...)

Предмет изучавања *економије* је подељен на две главне области: микроекономију, која се бави привредним субјектима (домаћинства и предузећа) са становишта трошкова производње — и макроекономију, која изучава појаве и процесе као што су: инфлација, незапосленост, индустријска производња и економија државе.

Циљеви економских активности су задовољавање потреба (за потрошача), а за произвођача су економске активности су саме себи циљ. Пословна економија се проучава с теоријским циљем: да се разуме и објасни пословање предузећа, и с практичним: да се стекну знања и вештине за управљање предузећем.

Економска слобода је слобода појединаца да се бави бизнисом, као и вера да је бизнис кључни фактор развоја друштва и богатства појединаца.

На основу горе наведеног, можемо закључити да економија представља жељу човека да прикупља материјална средства и увећава сопствени капитал како би издржавао себе и друге. Над економијом се надвија проблем пролазности и робе и капитала, али и људи. Зато економија, као позитиван израз човековог покушаја да се бори против немаштине, финансијских и других проблема, има потребу за

хришћанском икономијом, која непрекидно упућује на Бога и вечни живот свих нас, али и целе природе и свих средстава за биолошки опстанак. Још једном се потврђује став савремених научника и теолога да је неопходно да све науке заједнички делају, па и економија, са богословским дисциплинама, ради живота целог света.

Икономија, као Божји план да се човек као икона Божја слободно бори за вечни живот свега створеног и смртног из љубави према Богу и свету кроз Литургију, заједницу са Христом и другим човеком, кроз коју ће свет и човек задобити вечни живот, обухвата и претпоставља и људске тежње изражене економијом. Слободну заједницу са Богом и осталим људима човек бира и остварује овде и сад кроз Литургију, која је икона будућег вечног Царства Божјег. Литургија пак позива и прима у своје окриље све који се боре против пролазности, а економисти, управо тежњом за очувањем и умножавањем добара, свакако припадају тој класи људи.

Лука Младеновић и Марко Милојковић, Ил₂

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ЗАБАВА |

ВОДОРАВНО:

- носилац функције управљања у предузећу (кад научиш пословну економију, постајеш...)
- у њој се налази прва цена која те мучи у састављању калкулације (кад купиш робу, добијаш...)
- власник акције (купиш „папир“ и постајеш...)
- крајњи резултат пословања предузећа (основни разлог да оснујеш предузеће је...)
- тежина робе без амбалаже (кад одбациш омот од чоколаде, остаје ти само...)
- ценовни израз утрошака (ако се до подне не угаси светло у учионици, повећавају се...)

УСПРАВНО:

- купчев налог за испоруку робе (када ти одговара понуда, ти шаљеш...)
- слободан од трошкова (подсећа на италијанско име, а била је и марка кафе)
- максимална добит уз минимално ангажована средстава (желиш добру оцену, а да не учиш пословну)
- организационо условљен утрошак материјала (кад у тарту шећер сипа економски техничар, а не кувар)
- вредност робе изражена у новцу (кад у продавници желиш да купиш производ, прво питаш за...)

1. Састави економске појмове од понуђених слова:
ЈРМТАКИАЦИФНДНУ
(не морају сва слова да се употребе)

2. Анаграмирањем састави економски појам
ПОРОК РАЦИЈА

„БИСЕРИ“

П: Које митско биће чува Дучићеву драгу?
У: Свиња (мислећи на сфингу).
У: Свети Сава је живео од 1175. до 1826.
У: Сваки човек има мане и врелине...
П: Ко је аутор Енциклопедије мртвих?
У: Антигона.
У: Иво Андрић се бавио демографијом. Написао је *Мост на жешви*.
П: Ко је написао Слово о писменима?
У: Црногорац Храбар.
П: С ким иде у бој Страхинић и које оружје има?
У: Иде с пасом и коњом, носи томпус.

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ

АНАГРАМИ: инфлација; корпорација
АСОЦИЈАЦИЈЕ: А банка, Б праре, коначно
УКРШТЕНЕ РЕЧИ: 1. **ЕКОНОМ**
УКРШТЕНЕ РЕЧИ: 2. **ФАКТОР**
УКРШТЕНЕ РЕЧИ: 3. **КАЦИЈА**
УКРШТЕНЕ РЕЧИ: 4. **ЦИФРА**
УКРШТЕНЕ РЕЧИ: 5. **НАД**
УКРШТЕНЕ РЕЧИ: 6. **ДРО**

У: Ја сам лепо почео да ћутим!
У: Улица Јована Шабановића
П: Па тако је то кад човек не распореди своје време на време.
У: Ја немам хемијску, све сте ми поузели!
У: Нећу да бежим, да ме ухвати за зуб, шта да радим после?!
П: Хамбуршка банка настала је 1619. године. Значи, пре 200 година.
П: Мостови спајају реке.
У: Шта пише тамо од средине десно на лево?
П: Шта је то боксит?
У: Па то је оно за затезање лица (мислећи на ботокс).
П: Који простор заузима Аустоугарска?
У: Данас?
П: Редар, где је табла?
П: Мало су ми запушене ноздрве, па не чујем.
У: Пакао не постоји!
П: Ја управом одатле долазим.
П: То можете погледати на Студио Б92.
П: Затвори очи и читај.
П: Ћутите и певајте!

ВИЦЕВИ

ПРИВАТНИ ЖИВОТ ЕКОНОМИСТЕ

Веридба је могућност пласмана.
Брак је уговор, а деца анекс уговора.
Кућни пријатељ је кооперант, а ташта порезник.

ЕКОНОМСКА МАТЕМАТИКА

На разговор за радно место буду позвани математичар, рачуновођа и економист. Послодавац позове математичара и упита га: „Колико је 2+2?“ Математичар му одговори: „Четири“. Послодавац га пита „Тачно четири?“. Математичар погледа послодавца у неверици и одговори: „Да, тачно четири!“ На то послодавац позове рачуновођу и упита исто: „Колико је 2+2?“ Рачуновођа му одговара: „У просеку четири, плус-минус десет посто, али у просеку испада четири.“ Као задњег кандидата позове економисту и понови питање: „Колико је 2+2?“ Економист устане, закључа врата и оде до прозора, навуче завесе и седне до послодавца, па узврати питањем: „А колико вам треба?“

ЗЛАТНА КУВАРИЦА

Иде ловац шумом и улови златну куварицу.
Куварица каже ловцу:
— Пусти ме, пусти ме, испунићу ти три паприке!

КЊИГА ЖАЛБИ

— Конобар, донесите ми књигу жалби!
Конобар донесе књигу, а овај га упита:
— Реците ми, чита ли неко уопште те жалбе?
— Наравно. Понекад се и по пола сата смејемо над њима.

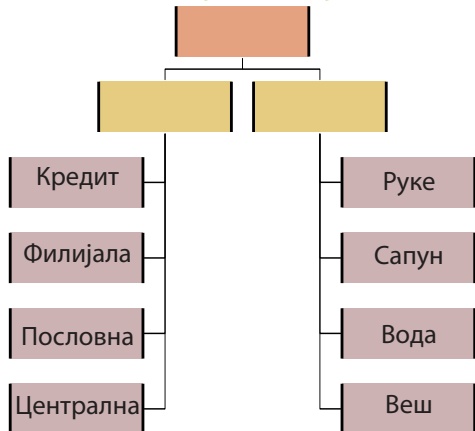
ДОСЛОВНО

Ушао тип у ресторан, дође конобар и пита га шта жели, а тип ће:
— Ја бих оно што једе онај господин.
За пар минута, враћа се конобар са модрицом на оку и каже:
— Жао ми је, не да...

ПЕЧЕЊЕ ЗАНАТА

— Пази на тестеру! — учи столар шегрта.
— Па пазим, мајсторе!
— И треба да пазиш, иначе можеш да изгубиш свих осам прстију!

АСОЦИЈАЦИЈЕ

ТУРИСТИЧКИ ТЕХНИЧАРИ ПРЕПОРУЧУЈУ

ПОСЕЈДОНОВО ОДМАРАЛИШТЕ ПОД МОРЕМ

Poseidon Undersea Resort, Fiji

Дубоко сакривен испод нивоа мора, поред обале острва Фиџи, налази се прави хотелски рај и симбол луксуза. Посејдоново подводно одмаралиште је, сада већ широм света чувен, чудесни хотел под морем, по чијем античком богу је и добио име. Најзабавније је што се хотел налази на мистериозном месту и што се његова локација може открити тек по слетању хидроавиона, или по доласку јахте на место „спуштања“ у хотел.

Одмаралиште на површини мора има чак и своју луку, али и командни центар, одакле се гости специјалним и врло модерним лифтовима спуштају у

прелепи подводни свет. Хотел заиста никада није објавио званичну адресу. Годину дана након отварања медији још увек нису успели да тачно лоцирају то мистериозно острво у чијој близини се налази одмаралиште.

Имена првих хиљаду гостију хотела заувек су исклесана на недалеко удаљеном острву, али су и исписана на поду хотелске лагуна, то јест рецепционог дела хотела. Цена једнонедељног боравка у овом подводном свету још увек је непромењена и износи 15.000 долара за једну особу у двокреветној соби.

Али овај аранжман укључује

само два ноћења под водом, док се преостала ноћења селе у луксузне виле на суседном острву.

Хотел поседује 24 подводна апартмана, чији су зидови провидни и пружају најневероватнији осећај боравка у мору. Собе су у ствари монтажне подводне кабине, које се у сваком тренутку могу изнети на површину ради евентуалне поправке.

Гостима се на располагање стављају и мини-подморнице, ради подводних екскурзија, а сваки апартман поседује посебну конзолу, преко које је гостима омогућено да хране рибице у океану.

Преузето са: www.columbo.rs

